

ಕುರವಂಜಿ



Karavanji

ಮೇ

೧೯೬೩



ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀ|| ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

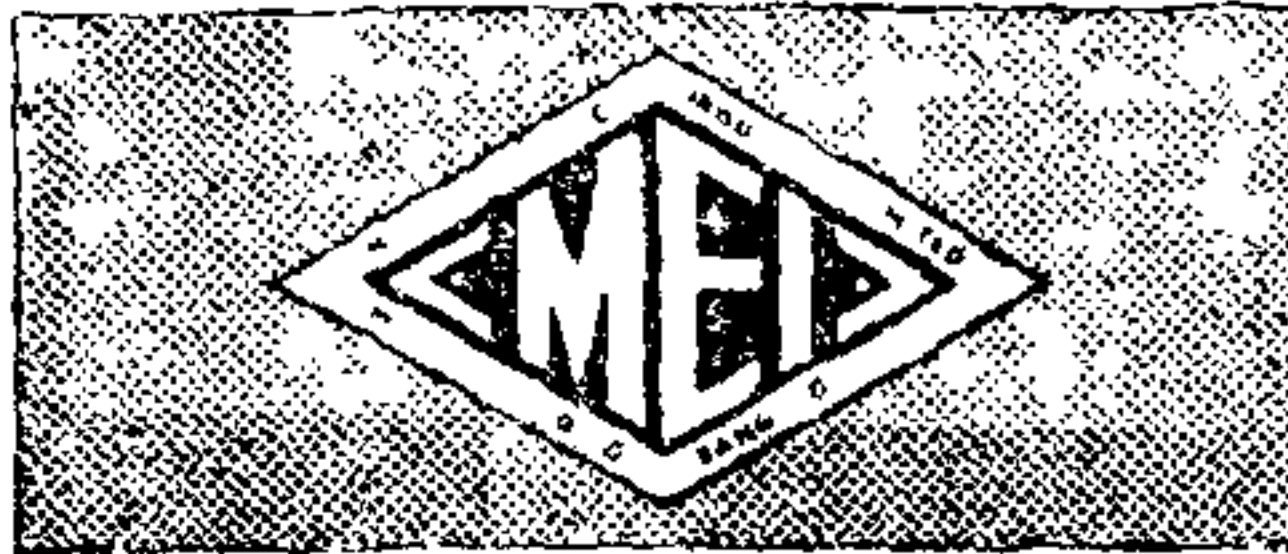
ಶ್ರೀ|| ಸಿ. ಕೆ. ಎನ್. ರಾಜ
ಶ್ರೀ|| ಅ. ರಾ. ನೇ.
ಶ್ರೀ|| ಮುರಳಿ
ಶ್ರೀ|| ಹಾ. ಪೈ. ಸೂರಿ
ಶ್ರೀ|| ಕೇ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟನ್
ಶ್ರೀ|| ರಾಮು
ಶ್ರೀ|| ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ.
ಶ್ರೀ|| ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್
ಶ್ರೀ|| ಕುಮಾರ್

ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಬಹಿಷ್ಕಾರ
ಮುಕ್ತಾಯ

ಕುರವಂಜಿ ಸಂಗ್ರಹ

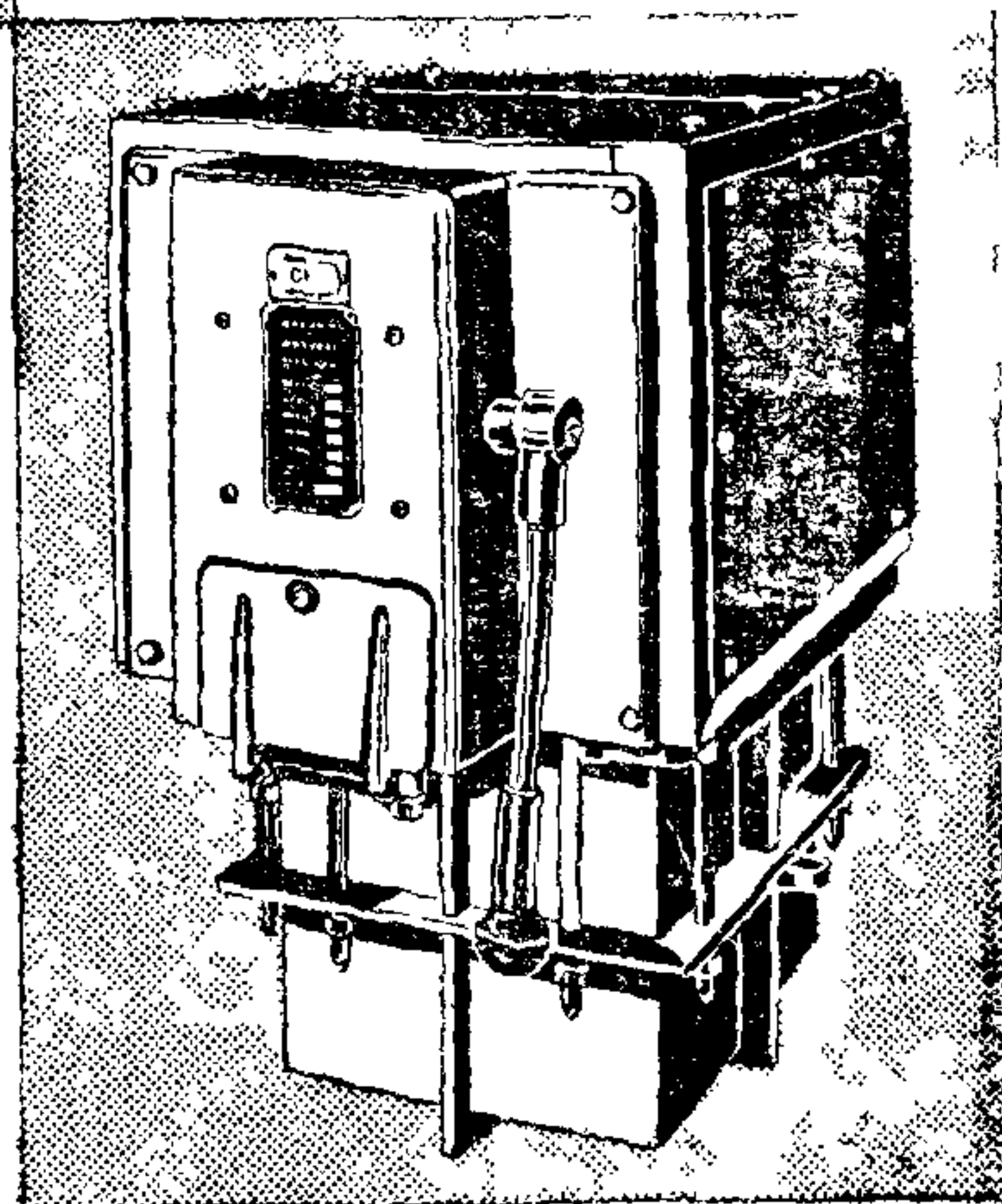
For Safety and Reliability



**THE MYSORE ELECTRICAL
INDUSTRIES LTD.**
BANGALORE 2

**TYPE "N"
L.T. CIRCUIT
BREAKERS**

**IRONCLAD OIL IMMERSED
INDUSTRIAL NON-DRAWOUT**



TYPE 'N-3' 800 AMPS CIRCUIT BREAKER

Manufactured under licence to the designs
of J. G. STATTER & Co., Ltd., ENGLAND
MEI offer a wide range of high
quality switch gears.

Write today for full particulars.



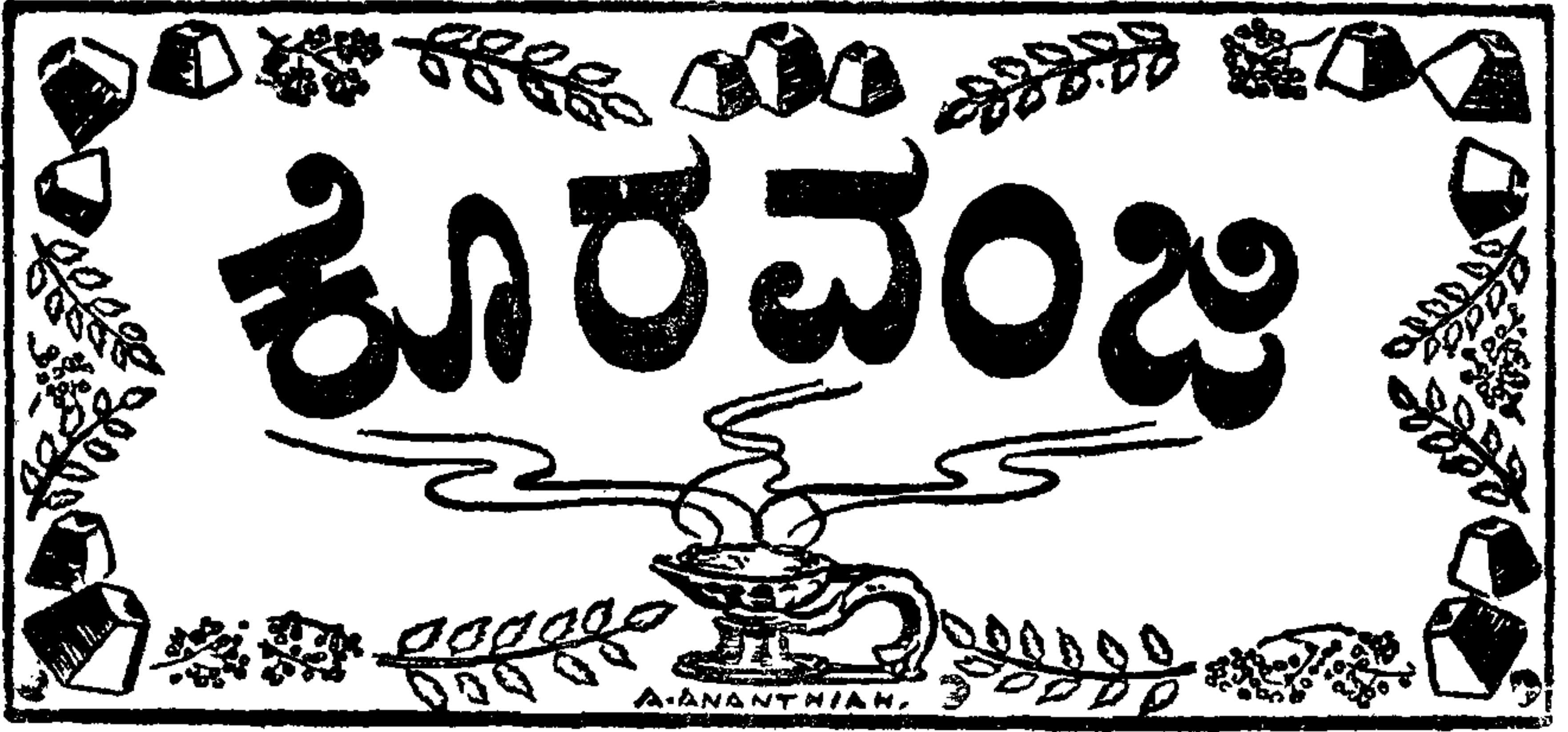
(MYSORE) PRIVATE LTD.

54/55, Silver Jubilee Park Road, Bangalore-2

P O Box No 600 Grams AGRICOLA Phone No 2245

1A/1

Koravanji, May, 1963.



ಸಂಪುಟ ೨೨

ಮೇ ೧೯೬೩

ಸಂಚಿಕೆ ೨

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

“ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅಭಯ ವಚನವು, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದುದು” ಎಂದು ಈಗ ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರು ನುಡಿದು ನುಣುಚಿ ಕೊಂಡರಂತೆ.

—ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ! ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ಅವರಿಗಿಂತ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಈಗ ತಿಳಿದುಬಂತು.

ಭಾರತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೆ ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಐದನೆ ಸಭೆಯನ್ನು,

—ಅಮೆರಿಕಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ನಡೆಸಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಶುದ್ಧ ಕುಹಕ.

ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಯವರು ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡಿಗೆ ಮೊದಲು ಹೋಗಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅಮೇಲೆ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರಂತೆ!

ನವಿಲು ಹಾವಿನ ಕಾದಾಟದಲ್ಲಿ ಹಾವಿನ ಪಾಡು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆಯಲ್ಲ?

—ಅದಕ್ಕೇ ನವಿಲನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪಕ್ಷಿಯನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದೇನೋ ನಾವು

ಶಾಂತಿ ಸೇನೆಯ “ ದಿಲ್ಲಿ ಪೀಕಿಂಗ್ ” ಯಾತ್ರಿಕರು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಶಾಂತಿ
ಹರಡುತ್ತ ಇದೆಯಂತೆ!!

* * * *

ಸರದಿ ಮೇಲೆ ಸಚಿವರೊಬ್ಬ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು
ನೋಡಿದರೆ

—ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ
ಜಿನ್ನೇನೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ!!

* * * *

ಈಗೀಗ ಕಾಳಸಂತೆಯ ಜಾಣಕೊರಮರು ಗಳ ಕ್ಯಾರಟ್ ಚಿನ್ನವನ್ನೇ ಕಳ್ಳ
ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ!!

—ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದ ಸಾಮಾನಿಗೆ ಕಾಳಸಂತೆಯೇ ಗತಿ!

* * * *

ಕೃಶ್ಣೇವರ ಜಾತಕವನ್ನು ಈಗ ಚೌ ಎನ್ ಲೈ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.
—ಮಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾತಕವನ್ನೂ ಬದಲಿಸಬಹುದು ಅಂತ ಆಸೆ!!

* * * *

ನಾಗಾಲಾಂಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ರೆ! ಮೈಕೆಲ್ ಸ್ಕಾಟ್ ಅವರನ್ನು ಫೈಜೊ
ಅವರು ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳಂತೆ.

* * * *

ನದಿ ನೀರಿನ ರಾಧಾಂತದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಊರಿನವರು ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದಲೇ ಕೆರೇನ
ತುಂಬಿಸಿದರಂತೆ.

* * * *

ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮರದ ದೂಲಗಳೆಲ್ಲಾ ನದಿ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ
ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋದುವಂತೆ!

—ಆಲಿ, ದೂಲ, ಅಂತ ಕೂಗಿದ್ದರಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ದೂಲ ಹೋಯ್ತು ಆಲಿ
ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು.

* * * *

ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು ತೊಕದ ಮನುಷ್ಯರು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಈಗ ಅವರ
ತೊಕ ಐದುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಯಿತು!!

—ಕಾಗದದ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ತುಲಾಭಾರ ಎತ್ತಿದಾಗ.

=====

ಇದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ

ಕಾಳಿಂಗ ಮರ್ದನ ಮಾಡಿದನಲ್ಲಾ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಕಿವಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಪ್ತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿತಂತೆ. ಯಶೋದ ಹೇಳಿದಳಂತೆ. “ಮಗೂ! ಗುಗ್ಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಎಣ್ಣೆ ಕಾಯಿಸಿ ಹಾಕ್ತೇನೆ ಇರು” ಅಂತ. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುಕ್ಕೆ ಆತುರ. ಅಮ್ಮಾ! ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೋ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಗ ಹೊರಡಬೇಕು. ದಾರೀಲಿ ಡಾ|| ಧನ್ವಂತ್ರಿ ಅವರ ದವಾಖಾನ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗ್ತೀನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇಗ ಎರಡು ಬೆಣ್ಣೆ ಬಿಸ್ಕತ್ತು ತಿಂದು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟ.

ಡಾ|| ಧನ್ವಂತ್ರಿಯವರನ್ನಾ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ, “ಬೇಗ ಏನಾದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಕಿವಿ ಗುಪ್ತುಬಿದ್ದಿದೆ. ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ; ಅರ್ಜಂಟ್” ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕಿಸಿದನಂತೆ.

ಅನುಭವಸ್ಥರು ಡಾಕ್ಟರು. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಆಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದವರು. ಹುಸಿ ನಗೆ ನಕ್ಕು ಕಿವಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತ, “ಮಗು! ಕಿವಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಯದ ಆಟ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ನರಗಳು ಸುಸ್ತಾಗಿ ಕೆವುಡು ಬಡಿಯುತ್ತಿ. ಹುಷಾರು” ಅಂತ ಹೇಳಿದರು.

“ಹಾಗೇ! ಪಿಸು ಮಾತಿನಲ್ಲೆ ಬಾಳಿನ ಸವಿಯನ್ನು ನಾನು ಕಾಣೋದು!” ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದನಂತೆ ; ತುಸು ಗಟ್ಟಿಯಾಗೇನೇ.

“ಆಳ್ವಾ! ಏನಂದೆ!” ಅದರಂತೆ ಡಾ|| ಧನ್ವಂತ್ರಿಯವರು.

“ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತು, ನೀವಂದಿದ್ದು, ಅಂದೆ” ಅಂದನಂತೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ.

* * * *

ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ಯುವತಿಯ ಕಿವಿ ಹಿಂಡಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವಳು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆಯೇ ?

—ಕೇಳಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಕಿವಿ ಹಿಂಡೋದು ಎಷ್ಟು ಹಿತವಾಗಿರುತ್ತೆ ?

ಪ್ರಚಂಡರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಚೆಂಡಾದಬೇಕು

ನವ ಸಾಲೊಮನ್ ಅಂತ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರು. ದಿನದ ಕಾಯಕವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಮೊದಲ ಫಿರ್ಯಾದ ದಿನ ಕಡತವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು.

ನಾರಾಯಣ ಫಿರ್ಯಾದಿ. ಶಿವನಪ್ಪ ಪ್ರತಿವಾದಿ.

ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದತ್ತ ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಕಟಕಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನೇ ಮೊದಲು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಡೆ ಶಿವನಪ್ಪ ನಿಂತಿದ್ದ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ನವ ಸಾಲಮನ್ಸರು, “ಹಾಗೆ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರೇಮದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಬೇಡಿ. ಇದು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನ ಜ್ಞಾಪಕ ವಿರಲಿ ಇದು ನಿಮ್ಮನೆ ರಸ್ತೆ ಅಲ್ಲ” ಎಂದು ಎಚ್ಚರ ನುಡಿದರು.

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಊರಿಗೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಚುನಾವಣಾ ಭಾವಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಜೀವನ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ದೊಡ್ಡ ಗಂಟಲು.

ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಖಬರ್‌ದಾರ್ ಆದರು ಗುಮಾಸ್ತೆ ಒಬ್ಬನೇ ಸುಖವಾಗಿ ತೂಕಡಿಸುತ್ತ ಇದ್ದ.

“ಏನಯ್ಯ! ನಾರಾಯಣ! ನಿನ್ನ ಆಹವಾಲು ಏನು?” ಎಂದರು

—“ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮನೆ ಎಮ್ಮೇನ ಪುಸಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಶಿವನಿ ಅವರ ಮನೆ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಹಾಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂಡಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಬೀದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ನಾರಾಯಣ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡ ಅವನ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಆದ ಮೋಸ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಾಧೆ, ಕೆಚ್ಚಲು ಬರಿದಾದಾಗ ಅದರ ಸಂಕಟ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಶದವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದಾಗ, ನಾರಾಯಣ ಕಡೆಯ ಲಾಯರು ಗೊಳೋ ಅಂತ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟರು. ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿದ್ದ ಹಳೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಮೂಗನ್ನೊರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಶಿವನಪ್ಪನ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ನಿನ್ನ ಸಬೂಬು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಶಿವನಪ್ಪನ ಮುಖದ ದೈನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡು “ಲೇ?

ಗುರಮಘಾತಕನ ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪುಮಾಡದ ಸಾಧುಸಂತರ ತರಹ ಇದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಖುನಿ ಮಾಡೋ ಛಾತೀನೂ ಇರಲೇಬೇಕು ನಿನಗೆ” ಎಂದು ಹುಷಾರು ಕೊಟ್ಟರು.

— ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಳಗಿನ ರುವಾ ಶಿವನಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರ್ತಿದ್ದೆ. ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ, ಕೈಲಿದ್ದ ಜೊಂಬನ್ನು ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ, ಮನೆ ಹೆಂಡತಿ ಕೇಳಿದಳು “ ಏನೂ ಅಂದ್ರೆ. ಜೊಂಬಿನ ತುಂಬ ಹಾಲಿದೆ! ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಂಡು ತಂದ್ರಿ” ಅಂತ. ಶಿವನ ಗುಡಿತಾವ ಹೋಗಿಬಂದೆ. ಬರೋವಾಗ ಖಾಲಿ ಜೊಂಬಿತ್ತು. ಶಿವನ ಕರುಣೆ. ಹಾಲು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು “ ಎಂದು ನಾನು ಶಿವನಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆ. ಇವನ ಮನೇಲಿ ಎಮ್ಮೆ ಇದೆಯೋ ಹುಲಿ ಇದೆಯೋ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಅದು ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮನೆ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಬಂದು ಜೊಂಬಿನಮೇಲೆ ಹಾಲು ಹಿಂಡಿ ಹೋಗುತ್ತೆ ಅಂದರೆ ನಂಬುಕ್ಕಾಗುಲ್ಲ. ಇದು ದೇವರ ಮಾಯೆ! ನನ್ನ ಕಳ್ಳತನ ಅಲ್ಲ” ಎಂದುಬಿಟ್ಟ.

“ ನಿಮ್ಮನೆ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ, ಎಮ್ಮೆ ಸಗಣೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತಂತೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಲೇಬೇಕು!” ಎಂದರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು.

“ ಅದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ” ಎಂದ ಶಿವನಪ್ಪ.

ನಾರಾಯಣೇನೇ ಹೋಗಿ ಸಗಣೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದನಂತೆ. ಅವನೇ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, “ ನನ್ನ ಎಮ್ಮೆದೇ ಅದು ಅಂತ” ಎಂದರು ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳು.

ಶಿವನಪ್ಪನ ಲಾಯರು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ನಗುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರು.

“ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಇವನ ಎಮ್ಮೆ ಸಗಣೆ ಅಂತ ಹೇಗೆ ರುಜುವಾತು ಮಾಡ್ತಾನೆ” ಎಂದರು.

“ ಏ! ಗುಮಾಸ್ತೆ! ನಾರಾಯಣ ಹೇಳಿಕೇಲಿ ಇದಕ್ಕೇನು ಉತ್ತರ ಇದೆ, ಓದು” ಎಂದು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಗದರಿ ಕೂಗಿದರು.

ಆಗ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತ. ಓದಿಬಿಟ್ಟ.

ನಾರಾಯಣ ಶಿವನಪ್ಪ ಇಬ್ಬರೂ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನೂ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕೇರೀಲಿ, ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕ್ಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಚೀಣಾಕ್ಕೆ ಗಡೀಪಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದು ತಾನು ಮೊದಲೇ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ತೀರ್ಪನ್ನು ಓದಿಯೇಬಿಟ್ಟ.

ವಂಶೋದ್ಧಾರಕ

ತರಿಕೆರೆ ಬೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬೀರಣ್ಣನೇ ಮೂರನೆಯ ಮಗ. ಕಿರಿಯವನೂ ಹೌದು.

ಬೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ “ನೆಡ್ಕೊ ನಂತರ” ಯಾರು ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಹಿಡಿದಿರುವಂತೆ, “ತಮ್ಮ ನಂತರ...?” ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಬೀರಪ್ಪನವರ ಬುರುಡೆಗೆ ಹೊಕ್ಕಿತು.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು. ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಸಿಗೆಯ ಬಳಿ ಕರೆದರು. ದಿಂಬಿನ ಕೆಳಗಿನ ಕೈ ಚೀಲದಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು-“ಮಕ್ಕಳಾ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಹಜಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೇ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕರು” ಎಂದರು ಹಳೆ ಕಛೇನ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು.

ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ತಲೆ ಕೆರೆದರು. ಮೈ ಪರಚಿಕೊಂಡರು. ಬೀರಣ್ಣ ಮಾತ್ರ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ಹಾಯಾಗಿದ್ದ.

ಹಿರಿಯವನು ಕೊಂಡು ತಂದ ಹುಲ್ಲು ಹಜಾರದ ಮೂಲೆಗೂ ಸಾಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಹುಡುಗ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ತಂದ ಕಾಗದದ ಚೂರುಗಳ ಮೂಟೆಯಿಂದ ಹಜಾರ ತುಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಬೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬಹಳ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಪಾಡು? ಆ ಚಿಂತೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿತು.

ಸಂಜೆ ಏಳು ಘಂಟೆ. ಅಣ್ಣಂದಿರಿಬ್ಬರೂ ತಂದೆಯ ಮಂಚದ ಬಳಿ ಕುಳಿ ತಿದ್ದಾಗ ಬೀರಣ್ಣ ಬಂದ. “ಅವ್ವಾ, ನಾನು ಈ ಹಜಾರವನ್ನು ತುಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ.

ಅಣ್ಣಂದಿರು ಆವಾಕ್ಯಾದರು, ಬೀರಪ್ಪನವರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆಶಾಕಿರಣ ಮೂಡಿತು.

“ ದೀಪ ಆರಿಸಿ ” ಎಂದ ಬೀರಣ್ಣ.

ಆರಿಸಿದರು.

ಜೇಬಿನಿಂದ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ವೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಡ್ಡಿ ಗೀರಿದ. ಹಜಾರ
ವೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ತುಂಬಿತು.

“ ನೋಡಿದೆಯಾ ಅಪ್ಪಾಜಿ ” ಎಂದ.

“ ಇವನೇ ನನ್ನ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕ ” ಎಂದು ಬೀರಪ್ಪ ಹರ್ಷಚಿತ್ತರಾದರು.

ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ಆರಿಹೋಯಿತು.

ಅದರೇ ಪುನಃ ಹಜಾರದ ದೀಪ ಹತ್ತಿಸಿದಾಗ ಬೀರಣ್ಣನ ಬೆರಳಲ್ಲಿ ಬೀರಪ್ಪ
ನವರ ಉಂಗುರ ಮೆರೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಬೀರಪ್ಪನವರು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ-ಕಳ್ಳಮುಂಡೇದಕ್ಕೆ
ಎಷ್ಟು ಜಾಣತನ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟರು.

“ ಮನೆ ಬೆಳಕು ಮಾಡುವವನೇ

ಮನೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವವನು “ ಕೂಡ ” !

—ಸಿ. ಕೆ. ಎನ್. ರಾಜ



“ ಅವಳು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸಗ್ಗಾ ಇದ್ದಾಳಪ್ಪ ”

—|| ಜೆಂದುಳ್ಳಿ ಹುಡುಗ ಹೇಳಿದ್ದು ||—

ಅಜಾನುಬಾಹು ಆ ಹುಡುಗ. ಹರೆಯಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಸುಮಾರು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಅವ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ “ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗ! ಹೋಗೋದಾದರೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದಾಗಿತ್ತಿ ” ಎಂದು ಗೊಣಗಿದರು. ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲರೂ “ ದೊಡ್ಡ ಶಿಕಾರಿ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಮೂರು ವಾರದಿಂದ ಪತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲ ” ಎಂದು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾರ ಆದಮೇಲೆ ಊರಾಚೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಸದಸ್ಯನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹುಡುಗ ಸಿಕ್ಕಿದ.

ಹುಡುಗನ ಭುಜ ಕುಲುಕಿಸಿ “ ವಾರೆ! ಷೇರ್! ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆಯೋ ಇಷ್ಟು ದಿನಸ ಯಾರ ಜತೇಲಿ ಮೋಜು ಮಾಡ್ತಿದ್ದೆ. ” ಎಂದು ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ.

“ ನೋಡಪ್ಪಾ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇಜಾರಾಯಿತು. ಅವತ್ತು ಸಂಜೆ ಮಳೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತ್ತಲ್ಲಾ, ಆಗ ವಾಕಿಂಗಿಗೆ ಅಂತ ಈ ಕಡೆ ಹೊರಟೆ, ನೋಡ ಕವಿದುಕೊಂಡಿತು. ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆ. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಒಂದು ಕರಡಿ ಬಂದು ಅಗುತುಕೊಂಡಿತು. ಮರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒರೆಗಿಸಿ, ಅದರ ಮುಂಗಾಲುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಅಮುಕಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿತು. ಏನು ಮಾಡಕ್ಕೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಯ್ಯೋ! ದೇವರೆ! ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದುಬಿಡುತ್ತೇನೋ ಎಂದು ಹೆದರಿದೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅದು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದು ನನ್ನ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿತ್ತು. ಬಲವಾಗೇ ಒತ್ತಿತು.

“ ಆಮೇಲೆ ಏನಾಯ್ತು? ಹೇಗೆ ಬದುಕಿ ಬಂದೆ? ” ಎಂದು ಕ್ಲಬ್ಬು ಸ್ನೇಹಿತ ಕೇಳಿದ, ಬಹಳ ಕಾತುರನಾಗಿ.

“ ಕಡೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ” ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡೇನಿ ” ಅಂದೆ. ಆಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು ಕರಡಿ.

ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹೇಳಿದ ; ಜಾಂಬುವತಿಯನ್ನು ಮದುವೆ ಆದಮೇಲೆ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ ಮತ್ತು ಕುಂಗ್-ಲಿ-ಪೋ.

(ಮಾರ್ಚ್ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರೆದು)

ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಹಿಕ ಮನಸ್ಥೈರ್ಯ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿತ್ತು. ತೇಜ್ ಪುರದ ಗಂಡಾಂತರ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮೂರಿನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೇಜ್ ಪುರದ ಕಮಿಷನರು ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊರಿಸಬೇಕೆಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಜನಗಳು ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮೂರಿನ ಲಕ್ಷಾಧಿಪತಿ ಸರಾಫರೊಬ್ಬರಿಗೆ 50 ತೊಲ ಚೆನ್ನ ನಮ್ಮೂರಿನ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರೊಬ್ಬರಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ N. D. F. ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟಾಗಿತ್ತು ಆದರೂ ಧಿಯೇಟರ್ ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರಿನಲ್ಲಿ 'ಕಪ್ಪಲೋಟ್ಟನ್ ಕರಸಿ' ಎಂಬ ತಮಿಳು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಜನ ನಾಲ್ಕಾರು ವಾರ ಕ್ಯಾ ನಿಂತಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕಾರು ಸರ್ಕಸುಗಳು ಊರನ್ನು ಸುಲಿದವು. ಏಳೆಂಟು ದೇವಾಲಯಗಳು, ಹತ್ತಾರು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಚಂದಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಆರಂಭವಾದವು.

ಮೆನನ್ ಗಯಾ, ಚೌಹಾಣ್ ಆಯಾ ; ಥಾಪರ್ ಹೋದ ಚೌಧರಿ ಬಂದ : ಇನ್ನೇನು ಭಯ ! ಚೀಣಾದವರು ಬ್ರಹ್ಮ ಪುತ್ರಾ ಕೊಳ್ಳಕ್ಕಿಳಿದರೆ ಸಾಕು ಅವರ ತೌಡು ಹರಿಯುವುದು ಖಂಡಿತ ; ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಾಂಬ್ ಬಿದ್ದರೂ ಮುಗಿಲು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಚೀಣಾದ ಕಾಟ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿತ್ತು.

ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ನಾನು ನಂದೆಣ್ಣನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ತಂಬಾಕುವೇಟೆಯಿದ್ದಕ್ಕೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಬಂದು ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ಅಂಗಡಿಯೆದುರು ಕೈಯೊರಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೆ.

“ಅಲ್ಪೀ ರಾಯ್ ಶಾ .. ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಿನ್ನದಿದ್ದರೆ ಮೆಣ್ಣಿನಾಯಿ ಗಂಟ್ಟಿಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಅಂತಿದ್ದೇನೇನೇ ಶಾ....” ಎಂದ ಮಲ್ಲೇಶಿ.

“ಅಯ್ಯಾ ಮಲ್ಲೇಶಣಾ ಕೇಶಿರಾಜ, ನಾಗವರ್ಮ ನಿನ್ನ ಕನ್ನಡ ಕೇಳಿದ್ದೆ ವ್ಯಾಕರ್ಷಣೆ ಬರಿತಿರಲಿಲ್ಲ.”

ಈ ಮ್ಯಾಪ್ ಎಷ್ಟು ಮಜ ಏತಿ ನೋಡ್ತೀ. ಫಾರಿನ್ನೆಗೆ ಎಂಥಾ ಕಲರ್ ಹಾಕ್ತಾರೆ. ತಲೆಗಾರ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಟ್ ಹಾಕ್ಸನಾ ಅಂತ ಅದಿನಿ.”

“ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗ್ತು ಮಲ್ಲೇಶಣಾ ”

“ ತಾ....ಕ ಕುಂಗ ಆದನಲ್ಲಾ ”

“ ಆ ಮ್ಯಾಪನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಕೈಲಿದ್ದ ತಿಂಡಿ ಕಾಗದವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಎದೆ ಧಸ್ ಅಂತು ! ”

“ ಮೊದಲು ಆ ಮ್ಯಾವ್ ತಗಿ. ನೀನು ಉಳ್ಳ ಬುಕು ಅಂತಿದ್ದೆ. ”

“ ಯಾಕ್ರೇ ಏನಾಗೆತೆ ? ”

“ ಅದು ಚೇಣಾದರ ಮ್ಯಾವು. ಈಗ ನೋಡು ನನ್ನೈಯಗಿರ ಪೇಪರ್ಮೆಗೆ ಮ್ಯಾವು ಐತಲ್ಲಾ ಇದೂ ಅವರ್ದೆ. ಇಂಡ್ಯಾದ ಜಾಗನೆಲ್ಲಾ ಚೇಣದ್ದು ಅಂತ ತೋರ್ದೆದಕೆ ;

“ ಅದೆಲ್ಲಿತ್ತೀ ? ”

“ ನೆಂದೆಂಣ್ಣಂಗ್ಗೆಗೆ ”

“ ಅವನಿಗೂ ನಾನೇ ಕಣ್ರೇ ಪ್ರೇಪರ್ ಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತಿದ್ರರ್ಥ ಏನಂತ ಆತ್ತೀ ? ”

“ ನೀನು ದೇಶದ್ರೋಹಿ, ಚೇಣಾದವರ ಹಸ್ತಕ ಅಂತ ಆಕ್ಕತಪ್ಪಾ ಯಣಾ. ”

“ ಅವ್ವ....ಮಣಕ್ಕೆ ಹದಿಮೂರುಪಾಯಿ ಲಾಭನಲ್ಲೀ ! ”

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಫೂರ್ಕಾ ಒಬ್ಬನು ಬಂದ. ಕುಂಗ್-ಲಿ-ಪೋ ಉರ ಹೊರಗಿನ ಗೇಟಿನಲ್ಲಿದಾನೆ. ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಮಲ್ಲೇಶಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

“ ತಾ....ಕ ಅವ್ವೇ ಬರಲ್ಲೇ ಏನು ತೆಮ್ಮ ಭೋ....ಮಗ್ಗೆ ”

ಫೂರ್ಕಾ ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೇಳಿದ. ಅವನ ಪಕ್ಕಿಗೆ ಏನನ್ನೋ ಹಿಡಿದ. ಮಲ್ಲೇಶಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬೈಯುತ್ತಾ ಎದ್ದು ನಿಂತ. ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವ್ಯಾನ್ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಂದರು. ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ತೆಗೆದ ಫೂರ್ಕಾ ಟ್ರಿಷರಿಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತುರುಕಿದ. ಮತ್ತೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಕೈಯನ್ನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾನಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದ.

“ ರಾಯರೇ. ನಾನ್ಬರತಂಕ ಅಂಗ್ಗಿನಿಮ್ಮೇ.ನೆ ”

ಕೂಬಿ ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮನ ತಾಕೈತೆ ” ಎಂದು ಹೊರಟು ಹೋದ. ವ್ಯಾನ್ ಮಾಯ ವಾಯಿತು.

* * * *

ಸ್ತಂಭೀಭೂತನಾದ ನಾನು ಮೊದಲು ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ಡ್ರಾಯರ್ ತೆಗೆದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಇರುವ ಟಪಾಲು ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ಕೋಟಿನೊಳಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿದೆ. ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಕುಂಗ್ ಲಿ ಪೋ ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಣ ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕಾಲಿಂಪಾಂಗಿ ನಿಂದ ಯಾರೋ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರು.

ನಾನು ಇನ್ನೂ ಆ ಕಾಗದ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕುಂಗ್ care ಮಲ್ಲೇಶಿ ಎಂಬ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿತು. ನಾನೇ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಓದಿದೆ. You withdrawn service remit ten thousand enquiry ordered ಎಂಬ ಲಿಖಿತ ಅದರಲ್ಲಿತ್ತು.

* * * *

ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಟ್ರಿಷರಿ ಬೀಗದ ಕೈ ತಂದೆ. ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದ ಬಾಕೀದಾರರಿಗೆಲ್ಲಾ 'ಸಾಹುಕಾರರಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸೋಮವಾರ ಚುಕ್ತಾ ಬಟವಾಡೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದೆ. ಹಮಾಲರನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಹತ್ತೊಂಕನೇ ಅಂಗಡಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದೆ. ಬೀಗದ ಕೈ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟ್ರಿಜರಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೆ. ಮೇಲಿನ ಲಾಕರಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಡುವಿನ ಲಾಕರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಟ್ಟುಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು. ಬಿಚ್ಚಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ವೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ನಕ್ಷೆಗಳು, ಫೋಟೋಗಳು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದವು. ಕೆಳಗಿನ ಲಾಕರಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಫಾರ್ಮ್ ತಂದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಟೀಪ್ ರಿಕಾರ್ಡ್. ಅದನ್ನು ಹಾಕಿ ನೋಡಿದೆ. "ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ" ಎಂದು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕುಂಗ್-ಲಿ-ಪೋ ಎಂಬ ವೀಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಆಯ್ದ ಭಾರತೀಯರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೇಶಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ. ಕುಂಗ್-ಲಿ-ಪೋ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗೆಗೆ ಅತ್ಯಪ್ಪಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಟೀಪ್ ರಿಕಾರ್ಡರಿನ ಕೆಳಗೆ ಚೀಣೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕ ಹಸ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿದ್ದವು.

* * * *

ಟೆಲಿಫೋನಿನ ಘಂಟೆ ಹೊಡೆಯಿತು. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

"ಯಾರ್ನಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ?"

“ ನಾನು ಸರ್, ರಾಯ ”

“ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಇಲ್ಲವೇನೀ ? ”

“ ಇಲ್ಲ ಸರ್ ”

“ ಕುಂಗ್-ಲಿ-ವೋ ? ”

“ ಇಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋದರು ಸರ್ ”

“ ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ವಾಕು ಎಷ್ಟಿದೇ ರೀ ? ”

“ ಇದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿಯೇ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಸರ್ ”

“ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು ? ”

“ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನವರನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಸರ್. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ”

“ ಮರೆತು ಹೋಗಿದರೇ ”

“ ಹಾಗೇ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲಿನೂ ಮುರ್ದೀರೇ ಸರ್. ಈಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೇ ಸರ್. ”

“ ಯಾರ್ ನೀವು ಬರೀ ತಲೆಹರಟೆ | ”

” ನಾನು ಸರ್ ರಾಯ ”

ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕೆಳಗಿಟ್ಟೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಫೋನ್ ರಿಂಗ್ ಆಯಿತು.

“ ಹಲೋ, A call from Hospet ” ಎಂದಿತು ಮಧುರವಾದ ಒಂದು ಧ್ವನಿ.

Thank you M'am welcome to Mugiluhalli. ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರೀ ? ತಮ್ಮ ನಾಮಧೇಯವೇನು ? ಇಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕಾದ್ರೂ ನಮ್ಮ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೇನ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರಲ್ಲ. ತಾವು ಸಂಗೀತ ಕಲೀಬೇರಿತ್ತು. ಹಲೋ, ಹಲೋ, ರೀ, ರೀ, ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡೀ ಹೊಸಪೇಟೆಗೇ.... ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ. ”

ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಲು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಲ್ಲ, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಲ್ಲ ಕೊನೆಗೆ ದಫೇದಾರನೂ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಸದ್ದಾಯಿತು. ಹೊರಗಡೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೆ. ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ತಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯೊಳಗೆ ಬಂದು

“ರಾಯ್ರೇ ನಮ್ಮಲ್ಲೇಶಿ ಬರಲಿಲ್ಲೇನಿಲ್ಲೇ. ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಹಣೇ ಬರಾನೇ....ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ರಾಗ ತೆಗೆದು ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

“ಅಜ್ಜೇ ಅಳಬಾರ್ದು. ಮಲ್ಲೇಶಿ ಆರ್ಟ್‌ಟ್ ಕೆಲ್ಸದಮ್ಯಾಲೆ ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಹೋದ. ಯವ್ವಾರ ಅಂದ್ರೆ ಮನೆಗೆ ಕುಂತ್ಗಂಡಿರಕ್ಕಾಕ್ಕತೇ?”

“ಅದಲ್ಲ ಬಿಡ್ರೀ ರಾಯ್ರೇ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಬಲಗಣ್ಣು ಬಡ್ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿತೆ. ಮಲ್ಲಣ್ಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ನನ್ನ ಕೇಳ್ತನೆ ಹೋಗನಲ್ಲ. ಏನೋ ಅವಾಯ ಆಗ್ಯತೆ ರಾಯ್ರೇ ನೀವು ಹೇಳ್ವಲ್ಲೀ. ನನಮಗ್ಗೇನಾತ್ರಪಾ....”

“ಅಜ್ಜೇ ಅಳಬ್ಯಾಡ. ಮಲ್ಲೇಶಿಗೆನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗ್ಯಾಕೆ ಬಂದ್ರೀ”

“ನಾನೊಬ್ಬೇ ಉರಿಮಾರಿ ಉಳ್ತಂಗುಳ್ಳೇರಾಯ್ರೇ. ಯಜಮಾನ ಹೋದ ಮ್ಯಾಗೆ ಇಬ್ರು ಮಕ್ಕ ಮುಖ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಬದ್ವಿದ್ದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಹಿರೇ ಮಗನೂ ಹೋದ. ಈ ವರ್ಷ ಚಿನ್ನದಂಥಾ ಮೊಮ್ಮಗನ್ನೂ ಕಳ್ಯಂಡೇ. ನಮ್ಮಲ್ಲೇಶಿ ಮುಖ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಭಂಡ ಬಾಳು ಹೊರೀತಿದ್ದೇ ರಾಯ್ರೇ, ಈಗ ಅವನಿಗೂ ಏನೋ ಬಂತು. ಕೋಟ್ರೀಶಾ, ಬಕ್ಕೇಶಾ ನೀವಾರೂ ನೋಡ್ರವ್ವಾ....”

ಮುದುಕೆ ಜೋರಾಗಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

“ಅಜ್ಜೇ ಮಲ್ಲೇಶಿಗೆ ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆಗದೂ-ಇಲ್ಲ ನೀನ್ಯಾಕೆ ಘಾಬ್ರೀ ಆಗ್ಯದಿ? ನಿನ್ನ ಮಗ ಭಾರೀ ಪ್ರಚಂಡ. ಇಡೀ ದೇಶ್‌ಗೆ ಅವನಂಥ ತಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಾತ್ನೆಗೆ ಸೊಲ್ವ ಇಸ್ವಾಸ ಇಡು. ನಾಳೆ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಖಂಡಿತ ಬರ್ದನೆ” ಎಂದೆ.

“ತಮಾ, ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳನು ನೀನ್ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ಗಾಬ್ರಾಗ್ಯಡಿ. ನಿನ್ನಣ್ಣಗೆ ಯಾಕೆ ನೀರ್ದಂದವೇ?” ಎಂದಿತು ಮುದುಕೆ.

(ಸಕೇಷ)

—ಆ. ರಾ. ಸೆ.

ಶಂಖವಾದ್ಯ

ಸಂಪಾದಕರೇ:

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನವಿಲನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ವಾದ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾದ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಆ ವಾದ್ಯದ ಮಧುರತ್ವ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಂತೂ ಒಂದು ವಾದ್ಯವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಂತೂ ಶಂಖವಾದ್ಯವೇ ಗತಿ. ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶಂಖವಾದ್ಯವು ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಋಷಿಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಬೇಜಾರಾದರೆ ಶಂಖ ಊದಿ ದೇವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಕಾವ್ಯವಾದ ಮಹಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವೀರನಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಶಂಖವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದು ಅದರದೇ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಥೆ ... ಸಾರ್ಥಕಪಡೆಸಿದ್ದಾರೆ, ವ್ಯಾಸ ಮಹಾಮುನಿಗಳು, ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಇದು ಐದು ರಾಗಗಳನ್ನು ಬೋರಡಿಸುವ ಜೈತನ್ಯಹೊಂದಿ ತ್ತೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ದೇವದತ್ತ ಭೀಮನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟಾಗುತ್ತೆ. ಆಯಾ ಶಂಖವು ಆಯಾ ವೀರನ ಸ್ವಾಂಡರ್ಶದರ್ಜೆಗೆ ಸಮನಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಶಂಖವನ್ನು ಊದಿಯೇ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಂಖವು ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದ್ದಿತೆಂದರೆ ಈಗಿನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟಿರುವುದೆಂದು ತಾವೇ ಯೋಚಿಸಿರಿ.

ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಯುಗದಲ್ಲಿರುವವರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಖದ ಉಲ್ಲೇಖ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದವರು ಹಿಂದುಗಳೇ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು. ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನ

ಗಳಲ್ಲಂತೂ ಇದಿಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆಯಾ ದೇವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಂಖ ಧ್ವನಿಗೈದು ದೇವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವರು.

ಈಗಿನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಂತೂ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಶಾಂತಿ, ಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಶಂಖ ಊದಿ ನೆಹರುರವರಿಗೆ ನೂರರಷ್ಟು ಬಲ ಬಂದಿದೆ ಯೆಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಬಡ ಚೀನೆಯರನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಹದಾದ ಅಸ್ತ್ರ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಮಾರಾಟ ಗಾರರು ಶಂಖ ಊದಿ ಸುಸ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಮೊರಾರ್ಜಿಗೆ ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆ ಇಂದಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಂಖವಾದ್ಯವು ಇಂಪಾಗಿಯೂ Entertaining ಆಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮರೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಏನಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಭಾಷಣಕಾರರೂ ಇದನ್ನು ಬಹುರೂಪವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಷ್ಟೇಕೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಂತೂ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನವಚೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ “ಶಂಖ”ವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾದ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಗೌರವಿಸುವುದು ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ.

ಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದಕರೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಾಧಾರಭರಿತವಾದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ influence ನೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು Forward ಮಾಡಲು ಶಂಖ ಊದಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

—ಮುರಲಿ

— 0 —

ಐವತ್ತ ಒಂಬತ್ತು ಹೋಳಿಯ ಪೂರ್ತಿ
ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿದನೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮೂರ ಮೂರ್ತಿ

“ ಹಾಕಿಕೋ ಇನ್ನೊಂದ ”

ಎನುವವರಿಗವನೆಂದ

“ ಊಹು ಬರುವವರ್ಷ ತಾನೇ ಷಷ್ಠಿಪೂರ್ತಿ ! ”

—ಬಿಳಿಗಿರಿ.

* * * *

(ಬಲಿತ S. S. L. C. ಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ)

၇၉

ಅದು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆಯೋ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ
ಅನಿಲದ ಗುಣಾ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು 34 ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ
ದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಏನು ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ.

ಸದಸ್ಯ ಹುಡುಗರೇ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ? ನಾಚಿಕೇಡು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ
ನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಿನಿಮಮ್ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಶನ್ ಏನು "

ಸ್ಪೀಕರ್ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾರದೇ ಟೀಬಲ್ ಗುದ್ದಿ ತನ್ನ
ಕೈ ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಆಡ್ ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿದರು.

—ಹಾ. ಮೈ. ಸೂರಿ.

ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು

(ಮೊರಾರ್ಜಿ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ)

ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವ ಓದತೊಡಗಬೇಡ ಹಪ್ಪಳದಂತೆ ಕಾಯುವುದು ತಲೆ ಬಿಸಿ
ಬಿಸಿ ! ಏನು ಫಲ ಕರಭಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲದಿನ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಡಿಸುವೆನೆಂದು
ಹೋಗಿ ಹತ್ತಂಟು ಕರಿಗಳ ಕಟ್ಟುಗಳ ಬಿಗಿಯುವ ಮೊರಾರ್ಜಿಯನೆಂತು ನೆಚ್ಚುವ
ದಯ್ಯ ಎಂದು ಕೈ ಕೊಡವಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ

ಎನ್ನ ಕಾಯವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮಾಡಯ್ಯ ಎನ್ನ ಶಿರವ ಉಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಯ್ಯ
ಎನ್ನ ನರವ ರಬ್ಬರಾಗಿ ಮಾಡಯ್ಯ ಹೃದಯವ ವಜ್ರವಮಾಡಯ್ಯ ಮುಂಗಡ
ಪತ್ರವ ಮೂಸಿ ನೋಡಲನುವಾಗುವ ಮುನ್ನ ನನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಳನೆಲ್ಲ ಲೋಹದ
ವಾಗಿ ಮಾಡಯ್ಯ ಎಂದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಮೊರೆಯಿಡುವುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ
ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಮೊರಾರ್ಜಿಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವೆಂದರೆ ಕರ್ತಾರನ ಕಮ್ಮಟವಯ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಇಂದು
ಅದನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಬವನು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ತಾಳಿಯಾರಯ್ಯ ತಾಳಲಾಗದವರು
ತೆಪ್ಪಗೆ ತಣ್ಣೀರು ಪಂಚೆ ಬಿಗಿದು ತಸಸ್ಸಿಗಳಿರುವುದೇ ಲೇಸಯ್ಯ.

—ರಾಮಿ

ತುಂಬೇ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಭೇಟಿ

ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ನನಗೂ, ಶೌರಿಗೂ, ಮನಸ್ತಾಪ ಬಂದಿದ್ದು, ಆ ಮನಸ್ತಾಪದಿಂದಾಗಿ ನನಗೆ ಒದಗಿದ ಕಷ್ಟ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೇನು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಆ ಮನಸ್ತಾಪದ ಕಾರಣವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಶೌರಿ ನನ್ನ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಮರೆತಿದ್ದರೆ ಹೇಳೋಣ. ಮನಸ್ತಾಪ ಬಂದಿದ್ದು ನಾನು ಮೀಶೆ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾಗ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಶೀನಿ ಸಿನಿಮಾ ಸೇರ್ಕೋಬೇಕೊಂತ ಮದರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ.

ಈಗ ಏಕೆ ಹೇಳೋಕೆ ಬಂದೇ ಅಂದ್ರೆ ಅದೇರೀತಿ ಪುನಃ ನನಗೂ ಶೌರಿಗೂ ಮನಸ್ತಾಪ ಉದ್ಭವಿಸಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಮೀಶೆಯಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ, ಕೆಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ನ ನೋಡಿ, ಒಂದು ಜಂಖಾನದಂತಹ ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಸಿಲ್ಕ್ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬುಷ್‌ಕೋಟ್ ಹೊಲಿಸಿ ಧರಿಸಿದ್ದೆ. ಸಂಜೆ ಮೈಗಳ್ಳ ಸಂಘದಿಂದ ಮನೆ ಸೇರಿದೊಡನೆ ಶೌರಿ ಮನೆಯ ದೀಪಗಳನ್ನಾರಿಸಿದ.

“ ಏಕೆ ಶೌರಿ ? ” ಅಂದೆ

“ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಸರ್. ನಿಮ್ಮ ಬುಷ್‌ಕೋಟ್ ಬಟ್ಟೆಯ ಹೊಳಪಿನಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ಗೊತ್ತೇ ಆಗೊಲ್ಲ ” ಅಂದಿದ್ದ.

ನನಗೆ ಶೌರಿಯ ಮನಸ್ಸು ತಕ್ಷಣ ತಿಳಿದುಹೋಯ್ತು.

“ ಶೌರಿ, ನಿನಗೆ ಈ ಬುಷ್‌ಕೋಟ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ? ”

“ ಇಲ್ಲ ಸರ್, ವಿಪರೀತ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಡಿಯುತ್ತೆ ಸರ್ ”

“ ಆದರೆ ಶೌರಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲ, ಈ ಬುಷ್‌ಕೋಟ್ ಹೊಲಿದ ದರ್ಜಿಯಾರು, ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾರೆ ! ”

“ ಪ್ರಾಯಶಃ ಆತನಿಂದ ದೂರವಿರೋಕೆ ಸರ್ ”

“ ಇಲ್ಲ ಶೌರಿ ಆ ದರ್ಜಿ ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವನು ”

“ ಆತನ ಸ್ವಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಸರ್ ” ಅಂದ.

ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ ಇದೇ ಮನಸ್ತಾಪದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ವಿಶು (ವಿಶ್ವನಾಥ್) ಮತ್ತು ಅವನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ಪಾಂಡವಪುರದ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಇವರುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ನನಗೆ ವಿಪರೀತ ಕಷ್ಟ ಒದಗಿತು.

ಒಂದು ಭಾನುವಾರ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು-ಡೈನಮೋಸ್-ಟೇಮು, ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿ ಬಾಂಬರ್ಸ್ ಟೇಮಿನ ಮೇಲೆ ಫುಟ್ ಬಾಲ್ ಪಂದ್ಯವಾಡಿ, 10-0 ಗೋಲುಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದಿದ್ದರು. ಗೆಲುವಿನ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ನಾನು, ವಿಶು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮೈಸೂರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೆರೆದೆವು. ಕಡೆಗೆ, ಹಾರ್ಡಿಂಜ್ ಸರ್ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ, ನಮಗೂ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸಿನವನಿಗೂ ಬಾಯ್-ಬಾಯ್ ಕೈಕೈ ಜಗಳವಾಗಿ, ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ, ಪೋಲೀಸಿನವನ ಪೇಟವನ್ನು ವಿಶು, ಸರ್ಕ್ಯೂನಿನ ಘಾಂಟಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಸಹಿತ, ಭದ್ರವಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನನಗೆ ರೂ 25 ಜುಲ್ಮಾನೆ, ವಿಶುಗೆ 7 ದಿನ ಸಾದಾ ಜೈಲುವಾಸ ಉಡುಗೊರೆಯಾಯ್ತು.

“ವಿಶು, ಇದೆಲ್ಲಾ ನಂದೇ ತಪ್ಪು” ಅಂದೆ.

“ಇಲ್ಲ ಪಾಂಡು ನಂದೇ ತಪ್ಪು” ಅಂದ ವಿಶು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾನ.

“ಪಾಂಡು....”

“ಎನು ವಿಶು?”

“ಇವತ್ತು ನಾನು ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು”

“ಅದೇನು?”

“ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಬಳಗ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಅಕ್ಕ ಪಾಂಡವ ಪುರದ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಹೋಗಿ, ಒಂದು ವಾರವಿರಬೇಕೆಂದು, ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ”

“ಎನಾದರೂ ನೆಪ ಹೂಡು ವಿಶು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗ ತಗುಲಿದೆ ಅಂತ ಬರೆದು ಹಾಕು” ಅಂದೆ ಸುಲಭ ಉಪಾಯ ತೋರಿಸ್ತಾ.

“ಇಲ್ಲ ಪಾಂಡು ನಿಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಅವರು ಆಸ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ನನಗೇ ಬರೆದಿಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆಜ್ಞೆ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪುವಂತಿಲ್ಲ”

ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪೀಕಲಾಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಸರಿ.

ಶಾರಿ ಕೆಮ್ಮಿದ.

“ಎನು ಶಾರಿ?” ಅಂದೆ.

“ನಾನು ಹೇಳೋದಾದ್ರೆ....”

“ ಹೇಳು ಶಾರಿ ”

“ ವಿಶ್ವನಾಥರಾಯರ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನವರ ಬಳಗ ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿಯವರು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಸರ್ ? ”

“ ಶಾರಿ ಆ ಜನ ನಂಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ” ಅಂದ ವಿಶು.

“ ಬಹಳ ವಳ್ಳೆಯದಾಯ್ತು ಸರ್. ಈಗ ಒಂದೇ ಉಪಾಯ ಸರ್. ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರೇ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಆಗಿ ತುಂಬೇ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಲಿ ಸರ್ ” ಅಂದ ಶಾರಿ.

ವಿಶು ನಾವಿದ್ದ ಕೋರ್ಟಿನ ಆವರಣವನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ ಒಂದೇ ಹಾರಿದ.

“ ಷಹಭಾಸ್ ಶಾರಿ ! ನಿನ್ನಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿನ್ನೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ಹೋಗುತ್ತಿರಲೇ ಇಲ್ಲ ! ಪಾಂಡು ನೀನೀಗಲೇ ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ತಯಾರಾಗು ! ”

“ ಹಾದು ಸರ್ ತಕ್ಷಣ ಹೊರಟರೆ ಉತ್ತಮ ಸರ್ ” ಅಂದ ಶಾರಿ.

ಶಾರಿ ನನ್ನ ಬುಷ್‌ಕೋಟ್ ಮೇಲಿನ ಸೇಡನ್ನು, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ನನಗರ್ಥವಾಯ್ತು.

“ ವಿಶು ! ಶಾರಿ !! ನಾನು ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸುತರಾಂ ತಯಾರಿಲ್ಲ !!! ” ಅಂದೆ ಕಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ.

ವಿಶು ಜೈಲು ಸೇರಿದ. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾನು, ಶಾರಿ ಓಪೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬೇ ಹಳ್ಳಿ ಸೇರಿದೆವು. ನಾನು ವಿಶು, ಶಾರಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಕಾರಿನ ಮಾಲೀಕ ಹೀಗೆ ವಾತ್ಸ ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ನಾಟಕ ಶುರು ಮಾಡಿದೆವು.

ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿ ಸುಮಾರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸಿನಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಊರು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಶು ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಬಳಗದವರ ಮನೆಯೇ ದೊಡ್ಡದು. ನಾನೂ ಶಾರಿ, ಮನೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ನಮಗೂ ಎಲ್ಲರ ಪರಿಚಯವಾಯ್ತು. ಗಣಪತಿರಾಯರು (ಜಮೀನ್‌ದಾರರು), ಅಕ್ಕಮ್ಮ (ವೃದ್ಧಿ ತಾಯಿ), ರತ್ನಮ್ಮ (ಜಮೀನ್‌ದಾರಿಣಿ), ಶಾಂತಮ್ಮ (ತಂಗಿ), ಸುಭದ್ರ (ಮಗಳು), ಗುಂಡು (ಮಗ) ಎಲ್ಲರ ಪರಿಚಯವೂ ಆಯ್ತು.

ಅಕ್ಕಮ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಇದೇನಪ್ಪ ವಿಶು ? ನಿನ್ನ ನಾನು 6 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಬಹಳ ಭೂಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಪ್ಪು ಹ್ಯಾಗಾದೆ ? ” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು.

ಗಣಪತಿರಾಯರು ಕೇಳಿದರು

“ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ? ಅವರ ಹೆಸರೇನು? ”

“ ಕೇಶವರಾಯರು ” ಅಂದೆ (ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನ ತಂದೆ ಹೆಸರು)

“ ಇದೇನೋ ಮಗು ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಹೆಸರು ಜೀವಣ್ಣ ಅಲ್ಲವೇ? ನಾನು ನಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನಲ್ಲೋ! ”

—ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ರತ್ನಮ್ಮ, ಶಾಂತಮ್ಮ, ಸುಭದ್ರ, ಗುಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು ಸಾವಿರ ಖೂನಿ ಮಾಡಿದ ಖೈದಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಹಾಗೆ.

ರಾತ್ರಿ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಕೋಣೆ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನಗೆ ಅರ್ಧ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿತ್ತು.

“ ಶೌರಿ.... ” ಅಂದೆ.

“ ಸರ್ ”

“ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದೆ.

ಬೇರೇನೂ ಹೇಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

“ ಎಲ್ಲ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು ಸರ್ ” ಅಂದ.

“ ಸರಿಹೋದರೆ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ ” ಅಂದೆ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಮನೆಯ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸುಭದ್ರೆ, ಗುಂಡು ಬಂದರು.

ಸುಭದ್ರೆ ಒಳ್ಳೆ ಎತ್ತರದ ಹುಡುಗಿ. ತೆಂಗಿನ ಮರಕ್ಕೂ, ಅಡಿಕೆ ಮರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದ ಎತ್ತರ! ಮದುವೆಯಾದ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ, ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರನ್ನು ಹರಾಜಿಗಿಡುವ ಮುಖಲಕ್ಷಣ! ಗುಂಡು ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹುಡುಗ ಶೌರಿಯ ಅಳಿಯ ಟಿಪ್ಪುವಿನ ತಮ್ಮ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು.

“ ಏನ್ರಿ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ನೀವು ಸದಾ ಮೈಸೂರಲ್ಲೇ ಇರ್ತಿರಾ? ಇಲ್ಲಾ ಪಾಂಡವಪುರದಲ್ಲೋ? ” ಅಂತ ಕೇಳಿದಳು ಸುಭದ್ರೆ.

“ ಹೌದು ” ಅಂದೆ.

[ಇಷ್ಟು ಸಾಪಸೀದ ಹೇಳಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಾಲಕಿಯರೆದುರು ಮಾತ ನಾಡಬೇಕಾದಾಗ ತೊದಲುವುದು ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.]

“ ಅಂದರೆ ಮೈಸೂರಲ್ಲೋ ಪಾಂಡವಪುರದಲ್ಲೋ? ”

“ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ” ಅಂದೆ ಹುಷಾರಾಗಿ.

“ ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾವ್ ಅಂತ ಒಬ್ಬರು ಗೊತ್ತೇ?”

“ ಇಲ್ಲ” ಅಂದೆ ಹುಷಾರಾಗಿ. ಹೇಗೋ ಏನೋ!

“ ಓಹೋ!”

“ ಏಕೆ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ ಪುನಃ ಹುಷಾರಾಗಿ.

“ ಏಕೆಲ್ಲ ಆತ ನನ್ನ ಅಕ್ಕ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಮಗಳನ್ನು ಲಗ್ನ ಆಗೋಕೆ ಬಂದಿದ್ದಂತೆ. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಅಂತ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಡಾಕ್ಟರ್ ಭುಜಂಗರಾಯರು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡೋಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ”

“ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆ ಗ್ಲೂಕೋಸು!” ಅಂತ ಶೌರಿ ಒಂದು ಲೋಟ ತಂದ.

ಸುಭದ್ರ, ಗುಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋದರು.

ಮೂರು ದಿನಗಳು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಕಳೆದವು. ಇನ್ನು 2-3 ದಿನ ಕಳೆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗೆದ್ದೆ, ಅಂದುಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇದ್ದೆ. ಅಂದು ಗುರುವಾರ ವಿರಬೇಕು. ಊಟಕ್ಕೆಂಟು ಊಟದ ಮನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಗಣಪತಿರಾಯರು ಒಂದು ಬಾಂಬು ಸಿಡಿಸಿದರು.

“ ಇದೇನು ಭುಜಂಗ ಇನ್ನೂ ಬರ್ಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಎಂದೂ ಹೊತ್ತು ಮೀರು ವವನಲ್ಲ ಅವನು!” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

“ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಣ್ಣ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಸದಾ ಹೇಳ್ತಾರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕಾಯೋದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು ಅಂತ” ಅಂತ ಹೇಳಿದಳು ಸುಭದ್ರ.

ಊಟ ಮುಗಿದು, ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ವೀಳ್ಯ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇದ್ದಾಗ ಭುಜಂಗರಾಯರು ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಬಂದಿಳಿದರು.

ಆದರದ ಸ್ವಾಗತವಾಯ್ತು.

ಭುಜಂಗರಾಯರ ದೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹರಿದು ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರೇಡಿಯೋ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅವರ ಕಾರಿನ ಎರೋಪ್ಲೇನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹರಿದು, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ನಾನು ಶಂಖದ ಹುಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು!

“ ಈ ಹುಡುಗ ವಿಶ್ವನಾಥ್. ನಮ್ಮ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನ ತಂಗಿಯ ಮಗ” ಅಂದರು ಗಣಪತಿರಾಯರು.

ಭುಜಂಗರಾಯರು ಧರಿಸಿದ್ದ ಹ್ಯಾಟು ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತು.

“ ಏನು? ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನ ತಂಗಿ ಅಂದರೆ ಛೇ! ಜೀವಣ್ಣನ ಮಗನೇ? ಸುಳ್ಳು! ಇವನು ಪಾಂಡು! ನಾಗಮ್ಮನ ಗಂಡ ಆ ಹುಚ್ಚು ಭೀಮರಾಯನ ಸೋದರಳಿಯ ಪಾಂಡು! ಏನಯ್ಯ ನೀನು ಪಾಂಡು ಅಲ್ಲವೇ? ಅಗೋ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ ಇವನ ಗಾರ್ಡು ಶೌರಿ! ಏನು ಕಥೆ ಇದು? ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹುಚ್ಚಾಟ ತೋರಿಸೋಕೆ ಬಂದಿದ್ದಿ ಈಗ?”

ಭುಜಂಗರಾಯರ ಈ ಅರ್ಭಟ ಕೇಳಿ ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿಯೇ ತುಸ ಹೊತ್ತು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಯ್ತು.

“ ಏನಯ್ಯ ನೀನು ವಿಶು ಅಲ್ಲವೇ?” ಅಂದರು ಗಣಪತಿರಾಯರು.

“ ನಂಗೊತ್ತಿತ್ತು ವಿಶು ಇನ್ನೂ ಭೂಟೆ ಹುಡುಗ ಅಂತ. ಹಾಗೂ, ವಿಶು ಇನ್ನೂ ಬಿಳುಪು!” ಅಂತ ಸೇರಿಸಿದರು ಅಕ್ಕಮ್ಮ.

ರತ್ನಮ್ಮ, ಶಾಂತಮ್ಮ, ಸುಭದ್ರ, ಗುಂಡು ಪುನಃ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಖೂನಿ ಮಾಡಿದ ಖೈದಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಹಾಗೆ! ನನಗಾಗ ನಿಜವಾದ ಖೂನಿಗಾರನ ಚೈತನ್ಯ ಬಂತು.

“ ನಾನು ವಿಶು ಅಲ್ಲ ಪಾಂಡು” ಅಂದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ.

“ ಮತ್ತೆ ವಿಶು ಎಲ್ಲಿ?”

“ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಭಾನುವಾರ ರಾತ್ರಿ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸಿನವನ ಪೇಟವನ್ನ ಹಾರ್ಡಿಂಜ್ ಸರ್ಕಲ್ಲಿನ ಫೌಂಟೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ 7 ದಿನ ಸಜ

“ ಅಹಹಾ! ಎಂತಹ ಸಭ್ಯ ಹುಡುಗರು? ಏನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಪೀಳಿಗೆ!” ಅಂದರು ಭುಜಂಗರಾಯರು.

ಸಂಜೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಡುವಾಯ್ತು.

“ ಶೌರಿ” ಅಂದೆ.

“ ಸರ್ ”

“ ಮತ್ತೇನು ಉಳಿದಿದೆ?”

“ ಇದು ಹೀಗಾಗಬಹುದು ಅಂತ ಗುಮಾನಿ ನನಗಿತ್ತು ಸರ್ ”

“ ನಿನ್ನ ಗುಮಾನಿಗಿಷ್ಟು ಬೆಂಕಿ ಹಾಕು ಮುಂದೇನು?”

“ ಏನಿಲ್ಲ ಸರ್. ನೇರವಾಗಿ ಪಾಂಡವಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಬಿಡೋಣ ಸರ್ ” ಅಂದ.

ಶೌರಿಯ ಮನಶ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವೋ ಅಥವಾ ಗಂಡಾಂತರ ಪ್ರಯೋಗವೋ? ನನಗರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಶೌರಿ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವಿದೆ ಸರ್?”

ಹಾದು ಯಾವ ಉಪಾಯವಿದೆ?

ಅದೇರಾತ್ರಿ, ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಶೌರಿ ಓವೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಚಿ ಕಿತ್ತೆವು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಪಾಂಡವಪುರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆವು.

“ಯಾರಪ್ಪಾ ನೀನು?” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ.

“ನಾನು ಪಾಂಡು ನಿಮ್ಮ ವಿಶು ಸ್ನೇಹಿತ” ಅಂದೆ.

“ವಿಶು ಈಗ ತುಂಬೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನೆಂಟರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ನೋಡಪ್ಪಾ ಶುದ್ಧ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹುಡುಗ ಒಂದು ಕಾಗದಾ ಕೂಡ ಬರೆದಿಲ್ಲ”

“ಅದೇ ಹೇಳೋಕೆ ಬಂದೆ ಅಮ್ಮ. ವಿಶು ತುಂಬೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ”

“ಜೈಲು! ಏಕೆ? ಖಾನಿ ಮಾಡಿದನೇ ವಿಶು? ಏನು ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದ ಹೇಳಪ್ಪಾ!”

“ಅಂಥಾದ್ದೇನಿಲ್ಲಮ್ಮ ಭಾನುವಾರ ಹಾರ್ಡಿಂಜ್ ಸರ್ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸಿನವನ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡಿದ. ಆಮೇಲೆ ಅವನ ಪೇಟ ಹಾರಿಸಿದ ಅಷ್ಟೇ!”

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು.

“ಏನು? ನಮ್ಮ ವಿಶು ಪೊಲೀಸಿನವನ ಪೇಟ ಹಾರಿಸಿದನೆ? ನಮ್ಮ ವಿಶು! ಪೇಟ ಒಂದೇ ಹಾರಿಸಿದನೆ? ಪೊಲೀಸಿನವನ ತಲೇನೇ ಏಕೆ ಹಾರಿಸಲಿಲ್ಲ? ಎಷ್ಟು ದಿನ ಜೈಲು?”

“ಒಂದು ವಾರ ಅಷ್ಟೇಮ್ಮ ಭಾನುವಾರ ಬಿಡುಗಡೆ” ಅಂದೆ.

“ಅಷ್ಟೆ ತಾನೆ? ಬರಲಿ ನೀನು ಪುನಃ ವಿಶು ಜೊತೇಲಿ ಬಾಪ್ಪಾ. ಬಾಪ್ಪಾ—ಅದ್ಯಾರು ನಿನ್ನ ಜೊತೇಲಿ—ಇಬ್ಬರೂ ಬನ್ನಿ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ....”

ನನಗೆ ಕನಸಿನಿಂದ ಎಚ್ಚರವಾದಂತೆ ಆಯ್ತು.

ವಾಪಸು ಬರುವಾಗ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶೌರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

“ಶೌರಿ ನನಗೆ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಇಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರ್ತಾರೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಂಗೇನಾದರೂ ಊಹೆ ಇತ್ತೆ?”

“ ಇತ್ತು ಸರ್ ”

“ ಹೇಗೆ ಶಾರಿ ? ”

“ ಈಗ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸಿನವನೊಬ್ಬನಿಂದ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಟವಾಗಿದೆ ಸರ್ ”

“ ಏಕೆ ಶಾರಿ ? ”

“ ಆಕೆಯ ದನಗಳನ್ನ ರಸ್ತೆಲಿದ್ದವು ಅಂತ ದೊಡ್ಡಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದ ಸರ್. ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ಮನೆ ಅಳಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಲೈಟ್ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಕೇಸು ಮಾಡಿದ್ದ ಸರ್ ”

“ ಇದೆಲ್ಲ ನಿಂಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಶಾರಿ ? ”

“ ಇಲ್ಲಿರೋ ಪೋಲೀಸಿನವ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡವನ ಮಗ ಸರ್. ನಾನೇ ಕಾರ್ಡು ಬರೆದಿದ್ದೆ ಸರ್ ”

ಮನೆ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಎಂದಿನ ಹಾಗೆ ಉಲ್ಲಾಸದಲ್ಲಿತ್ತು. ವಿಶು ಸಮಸ್ಯೆ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಪತ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಾಯ ವಾಗಿತ್ತು. ಶಾರಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗತಂತ್ರದಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದ. ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಯ್ತು.

“ ಶಾರೀ ”

“ ಸರ್ ”

“ ಆ ನನ್ನ ಬುಷ್ ಕೋಟು.... ”

“ ಹಾದು ಸರ್ ”

“ ಅದನ್ನ.... ” (ನನ್ನ ಎದೆ ಕಿವಿಚಿದ ಹಾಗಾಯ್ತು) “ ಆ ನನ್ನ ಬುಷ್ ಕೋಟನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು ಶಾರಿ ”

“ ಊರು ಬಿಡೋಕೆ ಮುಂಚೆ, ಟಿಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಸರ್. ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ನೀರು ತಯಾರುಮಾಡ್ತೇನೆ ಸರ್ ”

—“ ಕೇಫ ”

ಈ ವರ್ಷದ ಶಾಂತಿ ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು, ನೋಬೆಲ್ ಸಮಿತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಚೌ ಎನ್ ಲೈಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಚೀಣಾಪತ್ರಿಕೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ ಯಂತೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ....ಅಂತ ಮುಗುಮ್ಮಾಗಿ ಬೆದರಿಸಿಯೂ ಇದೆಯಂತೆ.

*

*

*

*

ಅಯ್ಯೋ....ಚೆನ್ನ

ಉಲ್ಲನ್ ಮಘ್ಲರನ್ನು ಕೆವಿ ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಚಳಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ದೇಹ ಧಡೂತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಲೆಂದು, ಮಂಡಿ ಮುಟ್ಟುವ ಕಂಬಳಿ ಕೋಟು ತೊಟ್ಟು, ಮಿಲ್ಚಿ ಪಾಪಾಸನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು “ ಲೇ ತಾರಾ ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡ್ಲೇನೆ ”? ಅಂತ ಅರಚಿದಾಗ, ಅವಳು ಲಾರಿ ಮತ್ತು ಟಾರ್ಚು ತಂದು ಕೈಗಿತ್ತಳು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ನನ್ನ ವೇಷ ನೋಡಿ “ ಇದೇನೋ ಬೀಟ್ ಪೋಲೀಸಿನೋನ ವೇಷ ಹಾಕೊಂಡಿ ದ್ದೀಯಾ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು.

“ ಹೌದಮ್ಮ, ಕೇರೀಲಿ ಕಳ್ಳು ಕಾಕ್ರು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡು, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಲಿ ಹಾಕೋಕ್ಕೇಂತ, ನಾವು ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಮಾಡೊಂಡು, ಇವತ್ತಿಂದ ದಿನಾರಾತ್ರಿ ಬೀಟ್ ಮಾಡೋಕೆ ಹೋಗ್ತೀವಿ.” ಅಂತ ಎದೆ ಸೆಟಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ.

“ ಯಾರೋ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ತಲೆಗೆ ಹಾಕೋರು. ಸುಖವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಬಾರ್ದಿ ?” ಅಂತ ರಾಗ ಎಳೆದರು ನನ್ನ ಮಾತೃಶ್ರೀ.

“ ಇದು ನಮ್ಮ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗ್ತಿರೋದು. ಮೂಲೆಮನೆ ತಾತಾ ಚಾರೀನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು ” ನಾನು ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ.

“ ಅವನು ಹಾಳಾದ. ಅವನಿಗಿನ್ನೇನು ಕೆಲ್ಸ ? ಒಂದು ಲಂಗೇ ಒಂದು ಲಗಾಮೆ ? ಅವನು ಅಡಿದ್ದೇ ಆಟ. ಗುಂಡುಗೋವಿ ಮುಂಡೆಗಂಡ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟಂತೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು.... ”

ಅವನು ಪಾಪ ಜನೋಪಕಾರಕ್ಕೆ ತಾನೇಮ್ಮ ಮಾಡ್ತಿರೋದು ? ”
 “ಹಾಳಾಯ್ತು ಅವನ ಉಪಕಾರ. ಅವನೋ ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯೋ. ಅಲ್ಲೋ ಹೀಗೆ ಕೇರಿ ಗಂಡಸ್ರೆಲ್ಲಾ ಬೀಟೊಂತ ಬೀದಿ ಅಲೀತಿದ್ರೆ ಬರೀ ಹೆಂಗಸ್ರೇ ಮನೇಲಿರೋ ದ್ರಿಂದ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಹೋಯ್ತಲ್ಲೋ ಕದಿಯೋಕೆ....”

ಇದೇನೋ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಮಾತೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಧಾ ನವೇ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ, ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಎಸ್. ಶಿಕಾರಿ ಎಂಕ್ವೆಸ್ಟ್ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಬಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

“ ಸರೀಮ್ಮ ನಾನಿನ್ನು ಬರೀನಿ. ನೀವು ಬಾಗಿಲು ಕೆಟಕಿ ಹಾಕೊಂಡು ಮಲಕ್ಕೊಳ್ಳಿ. ಎಂಕ್ವಪ್ಪ ಬೇರೆ ಕಿರಿಚ್ಚಿದ್ದಾನೆ. ಲೇಟಾಗೋಯ್ತು.... ” ಅಂತ ಹೊರಹಲು ಆತುರನಾದೆ.

“ ಅಲೊ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅದೆಂತಾ ಗಸ್ತೋ ನಿಮ್ಮ? ಕಳ್ಳರು ಕಾಕರು ಬರೋದು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಮೇಲಲ್ವೆ? ” ಅಂತ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರು ಮತ್ತೆ ಕೆದಕಿದರು.

“ ಹೌದಮ್ಮ ಆದ್ರೂ ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಠರಾವಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಟು ಘಂಟೆ ಗೆಲ್ಲಾ ಗಸ್ತಿಗೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಬೇಕು. ನೀವಿನ್ನು ಮಲಕ್ಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು, ಎಂಕ್ವಪ್ಪ ಇದೇ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲೇ ಗಸ್ತು ಹಾಕ್ತೀರೀವಿ.... ”

“ ಕಳ್ಳು, ಕಂಡ್ರು, ನೀನು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯೋಕೆ ಹೋಗ್ಬೇಡಾಪ್ಪ. ಎಂಕ್ವಪ್ಪನಿಗೂ ಇದೇ ಮಾತು ಹೇಳು ಅವನೋ ನರವೇತಾ ದವಡೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟಿ, ಉಸಿರೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತೆ ಅವನಿಗೆ. ” “ ಅದೆಲ್ಲಾ ಹೆದರಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಅತ್ತೆ ಇವರ್ಯಾರೂ ಕಳ್ಳರನ್ನ ನೇರವಾಗಿ ಹಿಡಿಯೊಲ್ಲ. ಇವರ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟಿ ಇದೆ ನೋಡಿ ಅದನ್ನ ಉದೋದಷ್ಟೆ ಇವರ ಕೆಲಸ. ಆಗ ಕಮಿಟಿಯವರೆಲ್ಲ ಗಿರ್ರಾಯಿಸಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಳ್ಳನ ಮೇಲೆ ಬೀಳೋದು ...ಅಂತ ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ತಾರಾ ವಿವರಣೆ ಯಿತ್ತಳು.

“ ಹೌದೇನೋ ? ” ಅಂತ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದರು ನನ್ನ ತಾಯಿ.

“ ಹೋದಮ್ಮ ” ಅಂತ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದೆ ನಾನು.

“ ಅಯ್ಯೋ ಹುಚ್ಚುಮುಂಡೇವ. ನೀವು ಸೀಟಿ ಉದಿ, ಎಲ್ಲಾರು ಬರೋ ಹೊತ್ತೆ, ಯಾವ ಕಳ್ಳ ಅಷ್ಟೊತ್ತು ಕಾಯ್ತಿರಾನೋ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ .. ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಪಕಪಕನೆ ನಕ್ಕರು.

ಈ ಸವಾಲೂ ಸಹ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತಹುದ್ದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ವ್ಯವಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊರ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಎಂಕ್ವಪ್ಪನ ಕೂಗು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೊರಟೆ.

ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಯ ಸುಮಾರಿಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ಕೇರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ಲಾಠಿ ಸದ್ದು ಮಾಡಿದೆವು. ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಗಫೂರ್ ಬೀಡಿ ಹಚ್ಚಿಸಿ, ಕಾಡು ಹರಟೆ ಹೊಡೆದೆವು ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮಿಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಕೂಡ, ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದಳದ ಮುಖಂಡ ತಾತಾಚಾರಿ, ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಈರಭದ್ರಯ್ಯ, ತಾವು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯಸ್ತರು ಅಂಬೋದನ್ನ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸುಡುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗಸ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾತ್ರಿಯ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಸಮಯ. ಇಗರ್ಜಿಯಿಂದ “ಡಂಗ್ ಡಂಗ್” ಎಂದು ಮೊಳಗಿದ ಘಂಟಾನಾದ. ಕರಾಳ ಮೌನವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿತು. ಮುಗಿಲಿನೆಡೆಗೆ ಮೂತಿ ಮಾಡಿ ಉಳಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶುನಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಸುಕಿದ್ದ ಮೌನವನ್ನು ಕಲಕುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದರೆ ಶಿಕಾರಿ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಸ್. ಅವನು ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಕಪಿಚೇಷ್ಟೆ, ಯೌವನದ ಪ್ರೇಮಪ್ರಕರಣ, ಮಡದಿ ಮಂಗಮ್ಮನೊಡನೆ ಈಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸಾರ ಜೀವನ, ಅವನ ಶಿಕಾರಿ ಅನುಭವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೂರೊಂದನೆ ಧನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ನಾನು ಹೂಗುಟ್ಟುತ್ತಾ, ಕಣ್ಣೆವೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ಮಲಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಎರಡು ಕರಾಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕರಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದಲಂಕೃತವಾಗಿ, ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಪೂಸಿಕೊಂಡು, ಸೇಟ್ ನಾಥೂಮಲ್ ಗುಲಾಬ್ ಚಂದನ ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿ ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಅವರ ಕೈಲಿದ್ದ ಬಾಕು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಎಂಕ್ವೆಪ್ಸ್‌ನ ಬಾಯಿಂದ ಬೀಡಿ ಕಳಚಿಬಿತ್ತು. ಅವನ ವಾಚಾಳಿ ನಾಲಗೆ ಹಾಗೆ ಸುರಟೆಕೊಂಡಿತು. ನನಗೂ ಸೀಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಉದುವುದಕ್ಕೂ ಉಸಿರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಡಗುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಗುಲಾಬ್ ಚಂದನ ಮನೆಯಿಂದ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ಬೇಕೂವ್, ಬರೇ ಇದೇನೇನಾ ಮಡಗೋದು. ನಿನ್ನ ಮನೆ ಆಳಾಗ ಅಣ ಕಾಸು ಎಲ್ಲಿ ಮಡಗಿದ್ದಿ....?”

“ಬಾ....ಬ್ ಚಬ್....”

“ಛಾ ಮನೆ ಆಳಾ .. ಒರಗೆ ಬಿಸಾಕ್ಕೆ ಆ ಆಳಾದ್ದನ್ನ....”

ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಏನೋ ಎಸೆದಂತಾಗಿ ಆ ಎಸೆದ ಪದಾರ್ಥ ನೇರವಾಗಿ ಥರಥರನೆ ನಡಗುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಸ್‌ನ ಕಾಲುಬುಡದಲ್ಲೇ ಬಂದು ಬಿತ್ತು.

ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದೆ. ಹಳದಿ ಲೋಹ ಅಯ್ಯೋ... ಚಿನ್ನ !”

ಕೇವಲ ಚಿನ್ನದ ಇಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೇರಿಸಿದ್ದ ಸೇಟ್ ಗುಲಾಬ್ ಚಂದ ಮುಗುಳು ನಗುತ್ತಿದ್ದ.

“ಆಳಾದೋನು ಬರೇ ಚಿನ್ನಾನೇ ಮಡಗನ್ನೆ. ಕಾಜಗದ ನೋಟಾದ್ರು ಮಡಗಿದ್ದೆ ಒಂದೆಲ್ಲು ಎತ್ತೊಂಡು ಬರೋಣ ಅಂತಿದ್ದೆ” ಅಂತ ರಕ್ಕರು ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತೆವು.

—ಕೆ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟನ್.

ಸಮವಸ್ತ್ರದ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟ

“ ತಲೆ ಚಿಟ್ಟು ಹತ್ತಿಹೋಗಿದೇಸ್ವಾ ! ನನ್ನೇನೂ ಕೇಳೇಡಿ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದರೆ ಬರಲಿ, ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಡಲಿ, ಪುಟ್ಟ ಭಟ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ” ಎಂದರು, ದನದಪರಸೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.

“ ನೀರಿನತೊಟ್ಟೇಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಅಂತ ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ನಾನೇನು ದನದ ತೊಟ್ಟೇಲಿ ನೀರು ಕುಡೀತೀನೈ, ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಹೇಳಾರೆ” ಎಂದರು ದನದಪರಸೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.

“ ಎಷ್ಟು ಹೋರಿಗಳು, ಎಷ್ಟು ಎತ್ತುಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗಿರಬಹುದು” ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ “ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಆಯಿತು ಭಟ್ಟರೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಕೇಂದ್ರದ ಸಚಿವರು “ ಈ ಪರಸೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ, ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುರುವಾಯ್ತು” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು ಪುಟ್ಟ ಭಟ್ಟರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದರು.

ಮುಡುಕುತೊರೆ ಜಾತ್ರೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದಾಗ, ಕೇಂದ್ರಸಚಿವರು ಶಹಭಾಸ್ ಗಿರಿ ಕೊಡುತ್ತಾ, “ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರೇ ! ಈ ಜಾತ್ರೆಯ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈವಾಡ ಕಾಣಿಸ್ತಾ ಇದೆ. ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜಾತ್ರೆಯ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮನಂತಹವರು ಈ ಹಳ್ಳಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರಬಾರದು ನಿಮ್ಮ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರ ವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪಹರಿನ ತನಕ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

*

*

*

*

ಇದಾದ ಆರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬಂತು. ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರಿಂದ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂತು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಚೀಣೀ ಯರ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆಯೆಂದೂ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ, ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರಂತಹ ಯಶಸ್ವೀ ಕಾರ್ಯವಾಹಕರನ್ನು, ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ರಾಷ್ಟ್ರಸೈನ್ಯದ ಜಮಾವಣೆಗೆ ನೆರವು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಜೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರಿಗೆ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕೋರಿ, ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಸುಗಮವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ಆ ಸಂಜೆ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದೆವು. “ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀವು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಖಂಡಿತ ನನ್ನ ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕು ಊರ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು ” ಎಂದು ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರು ಆದರದ ಆಹ್ವಾನವನ್ನಿತ್ತರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು “ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟ ಬಹಳ ಜಾಣ, ಆದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಗೋಪ ಹೆಚ್ಚು, ಸ್ನಾನ ಆಹ್ನಿಕ ತಪ್ಪಿದವನಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೈನ್ಯ ಜಮಾವಣಾ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಾರೂ ಕಾಲ ಹಾಕ್ತಾನೋ ” ಎಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು.

* * * *

ಮೂರು ಸಾಲು ವಾರಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಯ್ತು. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಒಪ್ಪಿಗೆಯು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬರಲು ನನ್ನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರನ್ನೂ ನೋಡಿ ಬಾ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಅದೇನು ದೇವರ ಪುಣ್ಯವೋ? ಹೋದ ಎರಡೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ನನಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟರನ್ನು ನೋಡಬಹುದು ಎಂದಂದುಕೊಂಡು, ಮಾರನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರಿದ್ದ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆ ಪಹರೆಯಾಳು ಮುಡುಕುತೊರೆಯವನು ನಾನು ಎಂದಾಗ ವಿನಯದಿಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೂರಿಸಿದ. ಸಾಹೇಬರ ಪರಿಚಯ ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಹಾದು ಎಂದು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಸಾಹೇಬರು ಬಹಳ ಖರಾಚೂರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯ ಇದ್ದರೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ. ಹೊಸಬರು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಉಳಿಯುಲ್ಲ. ನಮ್ಮೂರಿನವರು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ.

ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತೀನವ್ವಾ ಹಾಗಾದರೆ, ಎಂದು ಒಳ ಕೊಠಡಿಯತ್ತ ಹೊರಟೆ. ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಂತೆ.

“ ನಾಚಿಕೆ ಆಗುತ್ತೇನೋ ! ಇಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ, ಥೂ ! ”

“ ನಿನ್ನ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೆ ಥೂ! ನಿನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಬಹುದೇ!”

“ ಯಾವ ಜಾತೀಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಯಾವ ತರಹಾ ಆದೆಯೋ, ನಿನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿತೇನೋ ಥೂ! ನಿನ್ನ!!”

“ ಇದೇನೋ ಅಸಹ್ಯ ಅಲಂಕಾರ! ಈ ವೇಷ ಹಾಕೊಂಡು ಹೇಗೋ ಮುಖ ತೋರಿಸ್ತಿ ರಸ್ತೆಲಿ ಥೂ!”

ಈ ತೆರನಾದ ಸೊಗಸಾದ ಎಂಜಲು ತುಂಬಿದ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಸಿದವು. ಓಹೋ! ಯಾವನೋ ಪಾಪಿ, ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟನ ಕೈಲಿ ಮುಖ ಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕಸಪರಿಕೆ ಸೇವೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು ಅಂತಂದುಕೊಂಡು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೊರಟು ಹೋಗೋಣವೇ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸ ಹತ್ತಿತು, ಒಂದೈದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ. ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೇ ಹೋಗಿ ಬಿಡೋಣ ಅಂತ ಎದ್ದೆ ನಿಂತೆ.

ಪುಟ್ಟಭಟ್ಟನೇ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಗೆ ಟಕ್ ಟಕ್ ಅಂತ ನಡೆದು ಬಂದಿದ್ದ. ಆಹಾ! ಏನು ವೈಭವದ ದೃಶ್ಯ ಅಂತೀರಿ? ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಮೊಣಕಾಲಿನ ತಲಕ ಚರ್ಮದ ಬೂಡ್ಡು. ಚರ್ಮದ ಸೊಂಟದ ಪಟ್ಟಿ ತಲೆಗೆ ವಾರೆಯಾದ ಟೊಪ್ಪಿ ಭುಜ ಕೀರ್ತಿಗಳು ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಸೊಗಸಿನ ಕೋಲು.

“ ಯಾವಾಗ ಬಂದೆಯೋ ರಾಮು. ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ ಊರ ಸಮಾಚಾರ ಏನು” ಎಂದು ಆದರದಿಂದ ಭುಜ ಹಿಡಿದು ಕುಲುಕಿ ಕೇಳಿದ. ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ನೋಡೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ. ಪಹರೆ ಯವನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಂತ ಏನೋ ಹೇಳಿದ. ಅದರೆ ಕೊಠಡೀಲಿ ಯಾರ ಜತೇಲೋ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದು ಕುಳಿತೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಪುಟ್ಟ ಭಟ್ಟ ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿ ನಕ್ಕ. ಬಾ ನನ್ನ ಕೊಠಡೀಗೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದ. ಅವನ ಕೊಠಡೀಗೆ ಹೋದೆವು.

ದೊಡ್ಡ ನಿಲವು ಗನ್ನಡಿ. ಒಂದು ಮೇಜು, ನಾಲ್ಕು ಕುರ್ಚಿಗಳು ಬಟ್ಟೆಯ ಅಲಮಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಬಲು ಅಂದವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೈನ್ಯ ಜಮಾವಣೆಗೇ ಅಂತ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ಸುಗಮ ಎಂದರು. ದಿನಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಕನ್ನಡೀಲಿ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಗಮಿಕರ ಅಳಿಯ ಈ ವೇಷ ಹಾಕೊಂಡಿರೋ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡು ಬಾಯುಂಬ ಬೈದು, ಕ್ಯಾಕರಿಸಿ ಉಗೀತೀನಿ. ಆಮೇಲೆ ದಿನಚರಿಗೆ ಕೋಗ್ರೀನಿ. ದೇವರದಯೆ! ಸಾಕಷ್ಟು ಸೈನ್ಯ ಜಮಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನು. ಭಟರು ನಾದ್ಯಾರ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಸೈನ್ಯ ಸೇರಿದರೆ, ನಾವು ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದೇ ಎಂದು ಜನ ಗೊಂಚಲು ಗೊಂಚಲಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದಾರೆ” ಅಂದ.

ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಆಗ್ರಹದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿದ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟಾನ ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡ್ತಾನೋ ನೋಡೋಣ ಅಂತ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡೆ.

ವೈದಿಕರ ಮನೆಯ ಕಂಠಪೂರ್ತಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿ, ಊರ ಮಾತು, ಸುದ್ದಿ, ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿದೆವು. ಅನ್ನಿ.

ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಮೇಲೆ ಮುಡುಕುತ್ತೋರೇಲಿ ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಗಮಿಕರು ಹೇಳಿದರು “ನನ್ನ ಅಳಿಯನ ಪ್ರತಾಪ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಬರಲಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು ಕೊರವಂಜಿಗೆ ಕಳಿಸು” ಎಂದರು.

ಅದಕ್ಕೇ.....

—ರಾಮು

[ತುಂಬಾ ವಂದನೆಗಳು. ರಾಮು ಅವರೇ ; ಸಂ.]

ಟರುಕುಲದ ಸೋದರರು ಮೂರುಜನರಂತೆ
ಮೇಷ್ ಲಾಯ, ಡಾಕ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವರಂತೆ
ಮೇಷ್ ಬುದ್ಧಿ ಕೆಡಿಸಿದನು
ಡಾಕ್ ಮದ್ದ ಕುಡಿಸಿದನು
ಲಾಯ ಟರುವಿನ ಟವನು ಕಿತ್ತೊಗೆದನಂತೆ

—ಬಿಳಿಗಿರಿ

❧ ಅಪರಾಹ್ನದ ನಿದ್ರೆ ❧

ಬಿಡಲಾರೆ ನಾ ಈ ಸವಿನಿದ್ರೆ
ಉರಿಬಿಸಿಲು ಹೊರಗೆ, ಒಳಗೆ
ಫ್ಯಾನಿನಡಿಯಲಿ, ಕಡತಗಳ ಮಧ್ಯೆ,
ತೂಗಿ ಬರುತಿಹುದು ಅಪರಾಹ್ನದ ನಿದ್ರೆ.

ಆದರೇನಿದು ಅಫೀಸು? ಹೇಳಿ,
ಇದಕೆಹುದೇ ಏನಾದರೂ ಕೋಡು?
ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲವೇ ನಾವು, ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ?
[ಅಕಳಿಸುವುದು ಪುಟದೆರದ Codeಲು]

ಎಲ್ಲಿರಲಿ, ಎಂತಿರಲಿ, ಎದುರಲ್ಲಿ
ಇರಲೇಳಿ ಯಾರಾದರೂ, ನನಗೇನು.
ಮಲಗುವೆನು ಹಾಯಾಗಿ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ
ಮೇಜೋ, ಮಂಚವೋ, ತಲೆಗೆ ಏನಾದರೇನು?

ಬರುತಿಹುದು, ಹಾ! ಸವಿನಿದ್ರೆ
ತಡೆಯಲಾರೆ ತೊಕಡಿಕೆ, ಅಕಳಿಕೆ
ಹೇಗೋ ಇದುವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ರೆ
ತಡೆಯದಿರಿ, ತಡೆಯದಿರಿ ಇದೆನ್ನ ಕೇಳಿಕೆ.

—ಎಂ. ಎಸ್. ಕೇ.

[ನಮ್ಮ ಅಫೀಸಿನ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಗುಮಾಸ್ತರ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಮೆ
ಕೇಳಿ ಬರೆದುದು.]

— ಕ ವ ಯ ಕೂ ಗು —

“ಸುಮಾರು ಆರೂವರೆ ಏಳು ಇರಬಹುದು, ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರ ಆಗತಾನೆ ಮೇಲೆ ಬರಿದ್ದ ಈ ಕಡೆ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ್ದ-ಪೂರಾ ರಾತ್ರಿಗೂ ಪೂರಾ ಹಗಲಿಗೂ ನಡುವೆ ತೇಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಹೊತ್ತು”

“ಅದಕ್ಕೇ ಸಂಜೆ ಅನ್ನೋದು ಅಲ್ಲವೆ?”

“ಸಂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ಸಂಜೆ-ಎಳೆಸಂಜೆ-ನಡುಸಂಜೆ-ಸಂಜೆ-ಎಂದು ನಾನಾ ವಿಧ ಗಳುಂಟು ನೋಡಿ....”

“ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಜೆ ನೀವು ಹೇಳಿರೋದು ಈಗಾ?”

“—ಇದೆ ಸಂಜೆ....ಈಗ ಇದೆ ನೋಡಿ”

“ಅದ್ಯಾವುದು ನಿಮ್ಮ ಕವಿ ಭಾಷೇಲಿ”

“ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಖಂಡೇರಾವ್....ಆ ಮಾತು ಹಿಂತೊಗಳ್ಳಿ”

“ಯಾವುದು?”-ಮುಗಿಸಿದ ದೋಸೆ ತಟ್ಟೆಲೆ ಕೈ ತೊಳೆದು ಅಂದ.

“ಅದೇ ಕವಿ ಅಂತ ಅಂದದ್ದು”

“ನೀವು ಪದ್ಯಾ ಬರೆದಿರೋದು ಸುಳ್ಳೆ?”

—ನೀಳವಾದ ನಿಟ್ಟುಸಿರೊಂದನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿ ಆಳವಾಗಿ ಸಿಗರೇಟ್ ನ ದಂ ಎಳೆದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು-ನವಿರಾಗಿ ಕೆಮ್ಮಿ, ಯಾವುದೋ ಕಹಿ ನೆನಪು ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಹುದುಗಿದ್ದು, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪ್ರಜ್ವಲಿತ ವಾದಂತೆ ಮುಖವನ್ನು ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪಿನ ರಸದಲ್ಲಿ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ ಕವಿ ವೆಂಕಟ್

“....ನಿಜ ನಾನು ಪದ್ಯಾ ಬರೆದದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ಅದನ್ನ ಪದ್ಯಾಂತ ಒಪ್ಪೊಕ್ಕೊ ಸೌಜನ್ಯ ಇಲ್ದೆ ಹೋಯ್ತು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ....”

“ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕವೀಜಿ....ಸೌಜನ್ಯ ಅನ್ನೊ ಪದಕ್ಕಿಂತ ಧೈರ್ಯ ಅನ್ನೊ ಪದ ಹೇಳಬಹುದೆ?”

“ಅದೇನಾದ್ರೂ ಅಂದೊಳ್ಳಿ....ನನ್ನ “ಕೊಳ್ಳಿದೆವ್ವ”ಪದ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ದೇಶದ್ಯಂತ ಕ್ರಾಂತಿ ಎಬ್ಬಿಸಿಬಿಡುತ್ತೆಂಬ ಭಯವಿರಬೇಕು....ಅದಕ್ಕೇ ಇನ್ನೂ ಅದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಯಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆ....”

“ಅದನ್ನು ಚೀನಾದೇಶಕ್ಕೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಸಾಗುಹಾಕಿದರೆ?”

—ಚೈನಾ ಅನ್ನುತ್ತು ವೆಂಕಟ್ ಮತ್ತೆ ಗಂಭೀರವಾದ.

“ಖಂಡೇರಾವ್ ವೀರಕವನಗಳು ಒಂದು ಸಾವಿರ ನನ್ನ ಹತ್ರ ಹಾಲಿ ಖಾಲಿ ಹಾಳೆ ಭರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗೋಕೆ ಕಾದಿವೆ-ಅಂದ್ರೆ ನಂಬಿರಾ?”

“ಹ್ಯಾಗೆ ಸಾಧ್ಯ?”

“ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ-ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನೇ ನಾನು ಸಾಧಿಸೋದು ರವಿ ಕಾಣದ್ದನ್ನೇ ನಾನು ಹುಡುಕೋದು-ನನ್ನ “ಕೆಂಡದ ಉಂಡೆ” ಅನ್ನೋ ಅತಿ ನವ್ಯ ಕವಿತೆ ನುಂಗ ಲಾರದ ತುತ್ತಾಯಿತು”

“ಅದು ಸರಿಯೆ ಕೆಂಡ ಉಂಡೆ ನುಂಗೋದು ಕಷ್ಟವೆ?”

“ಆ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ || ಧೃಷ್ಟತ್ವಾದತಿ ಧೃಷ್ಟತ್ವಾದ್ವೈತ್ಯ ಮ್ನಾ ದೃತ್ಸಂಭವಾದಪಿ ||...ಓ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಿ ಜನಿಸಿದ ದ್ರುಪದಕುಮಾರ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಸೋದರಿ ದ್ರಾಪದಿಯ ಪತಿಗಳ ಭಾರತವೇ ಉಗುಳು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಹಿಮಾಚಲದಾಚೆ....ಓ ಭಾರತಿ....ಅಂತ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದೆ ಹೇಗಿದೆ?”

“ಅರ್ಧವಾಗೊಲ್ಲ ಚೈನೀಸ್‌ಗೆ ಬಿಡಿ...ಆ ಖೋಡಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಬರೆದು ಉಗುಳಿದರೂ ಒಂದೆ”

“ಚಲೇಜಾವ್-ಗೆಟ್ ಔಟ್-ಪೋ-ಪೋ-ಇದು ಪದ್ಯದ ಸಾಲು ಇದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೇ ಚಲೇಜಾವ್ ಅಂತ ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನಬೇಕೇ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ “ಕುರಿ ಕೊಂಬು” ಅನ್ನೋ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಲ್ಲಿ ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೊಂಬು ಬಂದವರ ಹಾಗೆ ನೆಡಿತಾನೋ ನೋಡ್ತೀನಿ....ಅದಿಲ್ಲಿ ಈ ‘ಕೆಂಡದ ಉಂಡೆ’ಲಿ ತುಂಬಿರೋ ಅರ್ಥ ನೀವು ತಿಳಿಬೇಕು....”

“ನಾನು ಬರ್ರೆ?”

“ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಜಾಂಬೂನು-ದೋಸೆ ತಿನ್ನೀರಂತೆ ಕೂಡಿ....”

—ಖಂಡೇರಾವ್ ದೋಸೆ ಅನ್ನುತ್ತು ಕೂತರು.

“ಈ ಅಗ್ನಿ ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ?”

“ಬಿಸಿಯಾಗಿರಲಿ ಜಾಂಬೂನು”

“ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರೈಯವನು”

“ಹೌದೆ?... ಗರಿಗರಿಯಾಗಿರೋ ಮಾಣೆ ದೋಸೇ”

“ಈತನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ?”

“ ಇಲ್ಲ....ಅಲ್ಲಿತನಕ ಒಂದು ಉದ್ದೋಡೆ?”

“ ಆಗಲಿ ಕೇಳಿ ಅಗ್ನಿ ಇದಾನಲ್ಲಾ ಆತ ಆದದ್ದು ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ....ಯನ್ನ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳು ಸ್ವಾಹೆ”

“ ಸ್ವಾಹಾ!....ಒಂದೇ ಗುಕ್ಕಿಗೆ ಇಡೀವಡೆ”

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಗಾಂಡೀವ ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾನುಭಾವ

ಅಗ್ನಿ....ಹುಡುಗಾಟವೇ ಖಂಡೆರಾವ್....”

“ ಅಂತೂ ಕೆಂಡದ ಉಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಶಾನೆ ಅರ್ಥ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರನ್ನಿಷ್ಟ ”

“ ಇಡದೆ ಉಂಟೆ? ನಾನೆಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಕವಿ ಆಗಿ ಮೆರೆದುಬಿಡ್ತೀ ನೊಂತ, ಈ ಚಿಲೈ ಕವಿಗಳೂ—ಈ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನೋರೂ ಕರುಬಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಾನೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ತರೋಕೆ ಬಿಡ್ಡಿ ಪಿತೂರಿ ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ....”

“ ಹೌದೆ! ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಯಾಕೆ ಮಾಡೊಲ್ಲಾ ವೆಂಕಟ್”

“ ಈ ಕವಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಯಾವ ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಹೋದರೂ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಸದ್ಯ ಪ್ರಿಂಟಿಸಬ್ಯಾಡಂತ ಚುಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟು ಬಿಡ್ತಾರೆ-ಇನ್ನು ಲೋಕ ಉದ್ಧಾರ ಆಗೂಂದ್ರೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಆಗತ್ತೀ ಆ “ ಅದೇ ಕುರಿ ಕೊಂಬಿಗೂ ” ಈ “ ಕೆಂಡದ ಉಂಡೆ”ಗೂ ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ.”

“ ಇರವಲ್ಲದ್ಯಾಕೆ ಬಿಡ್ತಿ-ಹೇಳಿಬಿಡಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೋಸೆ”

“ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೇನಂತೇ....ಮಾತಿಗೆ ಹೇಳ್ವ ನೀ.... ಕೆಂಡ ಅಂದ್ರೇನಿ?”

“ ಕೆಂಡ್ರಾಂದ್ರೆ ಕೆಂಡ....”

“ ಅಗ್ನಿ ಹೌದಲ್ಲೋ?”

“ ಹೌದು....ಅಗ್ನಿ-ಬೆಂಕಿ-ಕೆಂಡ-ಉರಿ-ಹಾಳಾದ್ದು ವಿಪರೀತ ಖಾರ ಈ ಚೆಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲಾ ಉರಿ....”

“ ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿದು ಒಂದು ಜಹಂಗೀರು ತಿನ್ನಿ ಸರಿಹೋಗತ್ತಿ....ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳ್ವ ಅಗ್ನಿ ವಾಹನ ಏನು ಗೊತ್ತೀ?”

“ ಆಟಂ ಬಾಂಬಿರಬಹುದೆ?”

“ ಹುಡುಗಾಟಕೆ ಮಾತು ಅಲ್ಲ....ಸ್ವಾಂದಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ?”

“ ಏನೊಂತ?....”

“ ಈ ಅಗ್ನಿಗೆ “ ಟಗರು” ವಾಹನಾಂತ!!....ಇದೇ ಕಣ್ಣಿ ವಿಷಯಾ ... ಟಗರು-ಆಟಗರೇ ಅಗ್ನಿ ವಾಹನ... ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ “ ಕುರಿಕೊಂಬು” ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ನೀಫಾ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಿಸಿದರೆ ಚೇನೀಯರು ಈ ಟಗರನ್ನೇರಿ ಬರುವ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಓಡಿ ಹೋಗಲ್ಲವೇ?”

“ ಆ ಹ ಹ ...ಎನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿದೇರಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು....ನಾನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ನಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ರಕ್ಷಣಾ ಮಂತ್ರಿತ್ವ ಮಾಡಿಬಿಡ್ತಿದ್ದೆ.”

“ ಸಾಕು ಖಂಡೇರಾವ್ ನೀವು ಈ ಮಾತಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಜಹಂಗೀರ್ ತಿನ್ನಿ ”

“ ಬೇಡ ಬಾದಾಮಿ ಹಲ್ವಾ ಸಾಕು.”

“ ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಚ್ಚು-ಒಬ್ಬ ಮುಂದೆ ಬಂದ್ರೆ ಸಹಿಸೋಲ್ಲ-ನನ್ನ ಪದ್ಯಾಂದ್ರೆ ಕೆಂಡದುಂಡೆ ಕಂಡಹಾಗೆ ಆಡ್ತಾರೆ-ಕುರಿಗಳು....ನನಗೂ ತಾಳ್ಮೆ ಇರೋವತ್ತಿಗೆ ಸರಿಹೋಯ್ತು ಇಲ್ಲೆ ಹೋಗಿದ್ದ್ರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಿಸಿ-ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೋಡ್ಕೊಳ್ಳೋ ಅಂಥದ್ದೇನಿ ಬಂದಿದೆ ನನಗೆ? ”

” ಸರಿ ಸರಿ ”

“ ಸರಿ ಎನು ಬೆಸ ...ಖಂಡೇರಾವ್ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿ ನೀವು ಈಗ ನನ್ನ ಕಾವ್ಯ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿರೋದು ಈ ಹೊಟ್ಟು ತಿಂಡಿ ಆಸೆಗೋ ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಿಯತೆ ಇಂದ್ಲೊ ”

“ ನಿಜ ...ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರೋಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಓಂಪುಡಿ-ಖಾರದ ಗೋಡಂಬಿ ಬೀಳಬೇಕು....ನನ್ನ ಹಾಳು ಗುಣ ನೋಡಿ ಒಂದೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಡಿ ಬೀಳ್ಬೇಕು ”

“ ಇಂಥವರಿಂದಲೇ ದೇಶ ಹಾಳಾದ್ತು .. ”

“ ಹೌದು ಹೌದು ಇಂಥಾ ಪದ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಹಾವಳಿ ಮಾಡಿವೆ-ಮಾಡ್ತಾ ಇವೆ-ಮಾಡುತ್ತವೆ....”

—ವೆಂಕಟಾ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದು ಮುಷ್ಟಿ ಬಿಗಿ ಮಾಡಿ ಮೇಜು ಗುದ್ದಿದ. ಗಾಜು ಪುಡಿ ಆಯ್ತು.

“ ಖಂಡೇರಾವ್ ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರದ ಹಾಗಾಯ್ತು, ”

“ ಹೌದು ” —ಎಂದ-ಕಡೇ ಬಾದಾಮಿ ಹಾಲು ಹೀರಿ. ಕಾವ್ಯದ ಗಂಧ ವಿಲ್ಲದ ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಈ ಕುರಿ ಕವಿ ಸತಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೊರಗಿದ.

ವೆಂಕಟನು ಕಟ ಕಟ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದು “ ಅರಸಿಕರನು ಅದೇಕೆ ಪುಟ್ಟಿಸಿದನೋ ಅಭುಜಭವನು ”

—ಎಂದು ಸ್ವಯಂ ಕಲ್ಪಿತ ಕವಿ ವೆಂಕಟಾ ಕೂಡುಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲು ಹೊರಟುಹೋದ. ಖಂಡೇರಾಯ ತೇಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದ.

—ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

ದೊಡ್ಡಪ್ಪನು ಕರೆಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು

ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಬರ್ತಾರಂತೆ. ನಾಳೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ; ಹೋಗಿ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ವಯಸ್ಸಾದೋರು, ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ತೊಂಚಾವಂಚಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ನನಗೆ ನೆನಪಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಇವಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಂಟೋ ಅಥವಾ ಹತ್ತೋ. ಹತ್ತು ದಿವಸದ ದೊಡ್ಡಪ್ಪಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಮೀರಿದೆ ಅಂತ ಖಂಡಿತ: ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿ ಕಡೆ ಸಂಬಂಧೀಕರಿಲ್ಲ. ಆವರಿಗೆ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ. ಅವರ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇವಳಿಗೇ ಉಯಿಲು ಬರೆದು ಹೋಗ್ತಾರೆ ಅಂತ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರ ಮದುವೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ತಿಥಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಲು ಹಾಕಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ದಿಟವಾಗ ಬಹುದು ಎಂಬ ಆಸೆಯೇ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮೀನ ಪ್ರೀತಿಸೋಹಾಗೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾಲಿಗೆ ಬಲು ಚುರುಕು. ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮೋರು ಹೇಳಿ ಕಲಿಸಿದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾನು ಬರಿ ಕೆಂಡ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೋತೀನಿ ಎಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ “ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೋಗಿ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರ್ತೀನಿ, ಆದರೆ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕಂಡರೆ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚು ನೀನು ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ವ.ನಸ್ಸಿಗೆ ಪಿಚ್ ಅನ್ನಿಸಬಹುದು. ನೀನೂ ಬಾ” ಎಂದೆ. ಬರೋ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಯಾರು ಎಂದು ಗುರುತು ಸಿಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಕರೆಕೊಂಡು ಬರೋದು ಹೇಗೆ. ಇವಳ ಕೈಲಿ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇವಳನ್ನೂ ಕರೆಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಗುರುತಿಸೋದು ಸುಲಭ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ.

ಮಾರನೆ ದಿನ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಬರೋ ಬಸ್ಸಿಗೆ, ಹತ್ತೂವರೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಂಗ ನನ್ನೂ ಕರೆಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಾದೆವು. ಮುದುಕರಾದರೂ ೨ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ನಡೀತಾರೆ ಅನ್ನೋ ಧೈರ್ಯ. ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಬಸ್ಸು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಅಶ್ವತ್ಥ ಕಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿತು. ಇಳಿದವರು ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರು. ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಕಳೆಯಿತ್ತು ಅವರ ಮುಖದಮೇಲೆ. ಇವಳೆದುರಿಗೆ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನು ಗುರ್ತಿಸಿದೆ

ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದು ಅಂದುಕೊಂಡು, ನೆಟ್ಟಗೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ. ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. “ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು ಬಸ್ ಬರೋದು. ತುಂಬಾ ಆಯಾಸ ಆಯಿತೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. “ಅಂಥದೇನೂ ಇಲ್ಲವ್ವ ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಡೋದೇ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು ಬಸ್ಸು, ಮನೆ ಎದುರಿಗೇ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್. ಮನೇಲೇ ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಹೊರಡೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡೆ” ಎಂದರು ವೆಂಕಟ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೂ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಳು.

“ನೀವು ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವ್ವ. ಆದರೆ, ಜಾನಕಿ, ಜಾನಕಿ ಗಂಡ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಮೈ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಆಗ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿ ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿದಳು. ನಾನು ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿ ನ ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. “ಜಾನಕಿ, ಜಾನಕಿ ಅಂದರೆ ಸಂಪಿಗೆ ಮರದ ಮನೆ ಜಾನಕಿ ಇರಬೇಕು. ಮೇಷ್ಟ್ರು ದೇವರಯ್ಯನ ಹೆಂಡತಿ” ಎಂದೆ ನಾನು.

“ಸಾಕಮ್ಮನ ಸೊಸೆ ಜಾನಕೀನೆ!” ಎಂದು ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಗ ತೆಗೆದಳು

“ಹೌದು! ಮೇಷ್ಟ್ರು ದೇವರಯ್ಯನಿಗೆ ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆದು ಹಾಕಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ” ಎಂದರು ಬಂದಿಳಿದ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ.

“ಸಬ್ ಓವರ್ಸಿ ದೇವರಯ್ಯ ನಾನು, ನಮ್ಮನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಡ್ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೇ ನಾವು ಬಂದೆವು. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಮೇಷ್ಟ್ವರ ಮನೆಗೆ ತಲಪಿಸ್ತೀವಿ, ರಂಗಾ ಸಾಮಾನು ತೋಗೊಳ್ಳೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಅವರನ್ನು ಮೇಷ್ಟ್ವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ನಮ್ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ೨ ಗಂಟೆ ಆಗಿತ್ತು.

“ನೀವೋ? ನಿಮ್ಮ ಜಾಣತನವೋ! ನನ್ನಾ ಕರಕೊಂಡು ಹೋದಿರಿ ಒಬ್ಬರೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಏನಾಗ್ತಿತ್ತೋ! ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಇರಬಹುದು ಅವರು ಯಾರು ಅಂತ ಗುರ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡ್ತೀರಿ ಅಂದುಕೊಂಡು, ನೀವು ಮೊದಲು ಗುರ್ತಿಸಲಿ ಅಂತ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನೇ ಬೈದಳು.

— ಅದರೂ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿಗೆ ಅಂತ ಮಾಡಿಟ್ಟ ಅಡಿಗೆ ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು.

— ಕುಮಾರ್

For 3 way Beauty Treatment....



RAJA
SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

FAS

Koravanji, May, 1963

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ

ಪ್ರಕಾಶನಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ



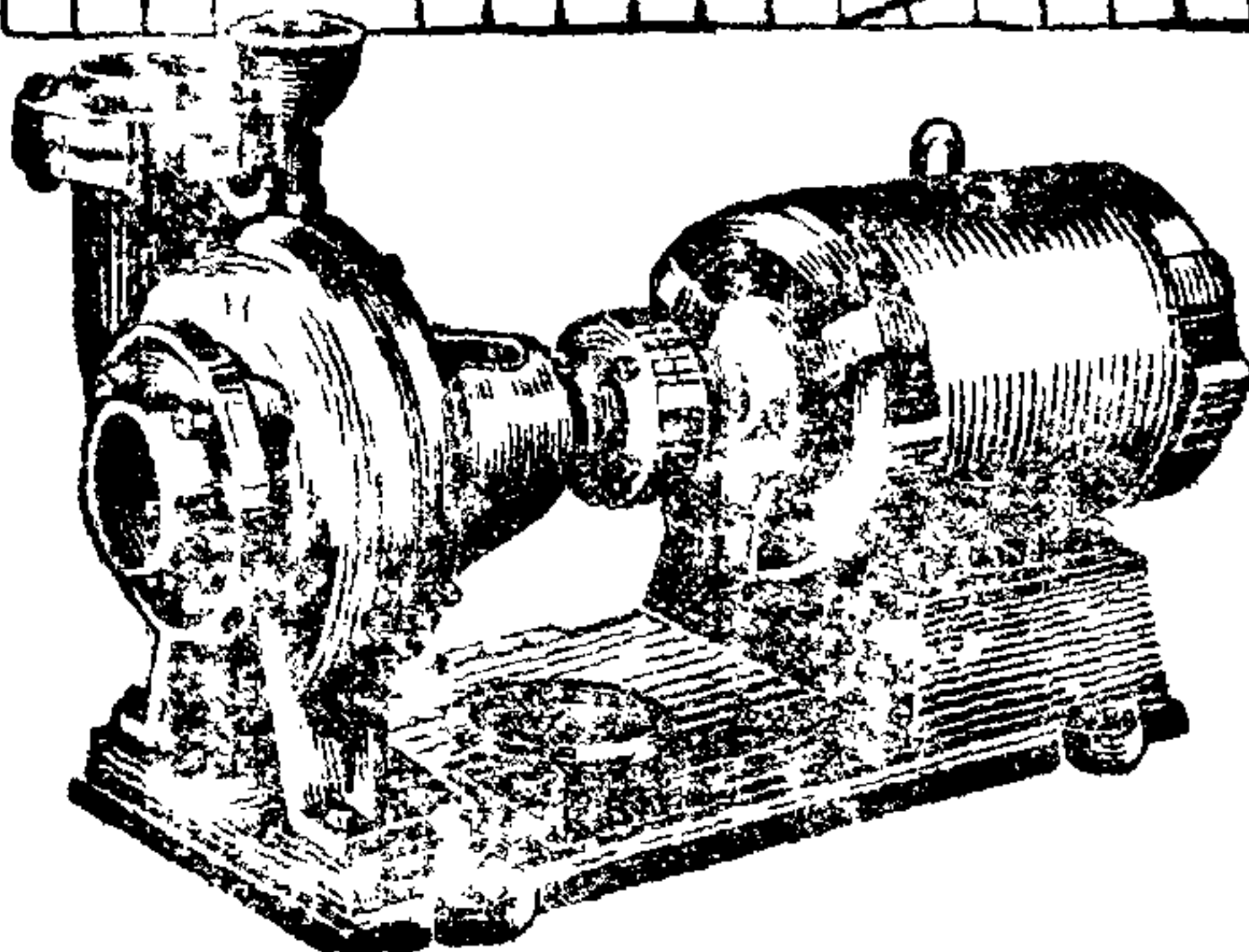
ಬೆಂಗಾಲರ್

ಬಲ್ಬುಗಳು



ಬೆಂಗಾಲರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೩

Increase Output



INSTALL

Kirloskar

ESTD.

CENTRIFUGAL
PUMPING SETS

Built for rugged and continuous service,
KIRLOSKAR pumpsets feature the
latest in design, development. Increasingly
popular in irrigation projects, these
pumpsets combine trouble-free service
and low maintenance costs. Available in
different types and sizes.

For Particulars :

KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.,

SRI NARASIMHARAJA ROAD

Post Box 606 : : BANGALORE-2

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M. Sivaram.